

SROVNÁVACÍ ANALÝZA MĚSTA

VZOR

OBSAH

1. SHRNU TÍ	2
2. ÚVOD	4
2.1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ	4
2.2. VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ	6
3. RATING	8
4. METODICKÉ POZNÁMKY	11
5. PŘÍJMY	12
5.1. DAŇOVÉ PŘÍJMY	15
5.2. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	19
5.3. DOTACE.....	21
5.4. KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	23
6. VÝDAJE	25
6.1. VÝDAJE PODLE ODVĚTVÍ	25
6.1.1. <i>Služby pro obyvatelstvo</i>	30
6.2. BĚŽNÉ VÝDAJE	34
6.3. BĚŽNÝ ROZPOČET	39
6.4. KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	39
7. FINANČNÍ UKAZATELE	43
7.1. DLUH.....	43
7.2. CIZÍ ZDROJE	43
7.3. KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	45
7.4. LIKVIDITA	46
7.5. MAJETEK.....	47
7.6. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	47
7.7. FINANČNÍ INVESTICE.....	48
8. PŘÍLOHY	49
8.1. IRATINGOVÝ CERTIFIKÁT ZA ROK 2016.....	49
8.2. KOMENTÁŘ K IRATINGOVÉMU HODNOCENÍ ZA ROK 2016.....	50
8.3. TABULKY.....	53
8.4. GRAFY	53
8.5. SEZNAM MĚST VE VELIKOSTNÍ KATEGORII 10 000 – 19 999 OBYVATEL	55

1. SHRNUTÍ

Město hospodařilo v posledních čtyřech letech velmi dobře. O tom svědčí i nejvyšší stupeň ratingového hodnocení. V kraji obdrželo shodný ratingový stupeň pouze 5 % obcí a v rámci dané velikostní kategorie obcí pouze 10 % z nich. K dobrému hodnocení přispěl nejen nulový dluh, ale také nízká závislost na dotacích a přebytek rozpočtu v hodnocených letech.

V posledních třech letech vykazovalo město přebytek rozpočtu a jeho podíl na příjmech měl stoupající tendenci. V letech 2013 až 2016 ušetřilo 9 % souhrnných příjmů, což je více než 122 tisíc Kč. Srovnatelně velká města vykazala úsporu nižší, a to 6 % jejich souhrnných příjmů. V přepočtu na obyvatele mělo Město s výjimkou roku 2014 nižší příjmy než srovnatelná města. Navzdory nižším příjmům, kterým plynule přizpůsobovalo výdaje.

Město sice mělo o něco nižší daňové příjmy v přepočtu na obyvatele, avšak jeho nedaňové příjmy tento rozdíl více než kompenzovaly. V souhrnu daňových a nedaňových příjmů tak získalo v přepočtu na obyvatele dokonce více než srovnatelná města. Za vysokými nedaňovými příjmy jsou příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytých nerostů. Z těchto plateb obdrželo Město v posledních čtyřech letech 176 milionu Kč, což je více než desetina jeho celkových příjmů. U srovnatelných měst hrály tyto příjmy jen zanedbatelnou roli.

Důvodem nižších celkových příjmů Města byla jeho menší závislost na dotacích, a to jak v případě neinvestičních, tak i investičních. Rozpočet Města závisel v průměru z 10 % na neinvestičních dotacích a z 6 % na investičních dotacích. Hlavním poskytovatelem dotací byla ministerstva, role regionální úrovně byla mnohem nižší než ve srovnatelných městech.

S nižším objemem investičních dotací Města patrně souvisí i jeho nižší úroveň kapitálových výdajů oproti srovnatelným městům. A to jak v přepočtu na obyvatele, tak i pokud jde o podíl kapitálových výdajů na celkových. Největší díl kapitálových výdajů směřoval do oblasti služeb pro obyvatelstvo a v jejich rámci na komunální služby. V obou případech mělo Město vyšší kapitálové výdaje v přepočtu na obyvatele než srovnatelná města. V ostatních oblastech tomu bylo většinou naopak.

Výrazným rysem rozpočtového hospodaření Města je nulový dluh v posledních třech letech. Oproti srovnatelným městům má Město navíc více než dvojnásobný objem krátkodobého finančního majetku oproti srovnatelným městům. Odstup Města se ještě

prohloubil v posledním roce daného období. V tomto roce se jeho krátkodobý finanční majetek zvýšil o více než 30 %.

S nulovým dluhem Města souvisí i nízká úroveň cizích zdrojů. Ta se promítla i do velmi malého podílu cizích zdrojů na majetku města. Cizí zdroje Města tvořily v roce 2016 v přepočtu na obyvatele pouze necelou pětinu hodnoty srovnatelných měst.

Hodnota majetku Města byla v přepočtu na obyvatele nižší než ve srovnatelných městech. Díky růstu v roce 2016 se však rozdíl poměrně značně snížil. Objem finančních investic města byl v přepočtu na obyvatele v prvních třech letech zanedbatelný. Ke změně došlo v roce 2016, ve kterém hodnota finančních investic Města byla o třetinu vyšší, než jaká připadla na jedno město v rámci porovnávané slupiny.

Velkou odchylku vykazalo Město v případě likvidity. Její hodnota byla v roce 2016 pětinasobná oproti srovnatelným městům. Výše likvidity přesahující 15 se obvykle považuje za nadměrnou. Přitom vysoká hodnota likvidity Města v tomto roce nebyla v daném období výjimkou.

2. ÚVOD

2.1. Demografický vývoj

Koncem roku 2016 mělo Město 17 205 obyvatel, z nichž ženy tvořily 45 %. V okrese a v kraji se ženy podílely shodně 50 %. V roce 2013 byl podíl žen na obyvatelstvu Města 47 %. Mezi rokem 2013 a 2016 se počet obyvatel Města zvýšil o 3 %, zatímco v okrese se snížil o 0,2 % a v kraji o 0,5 %.

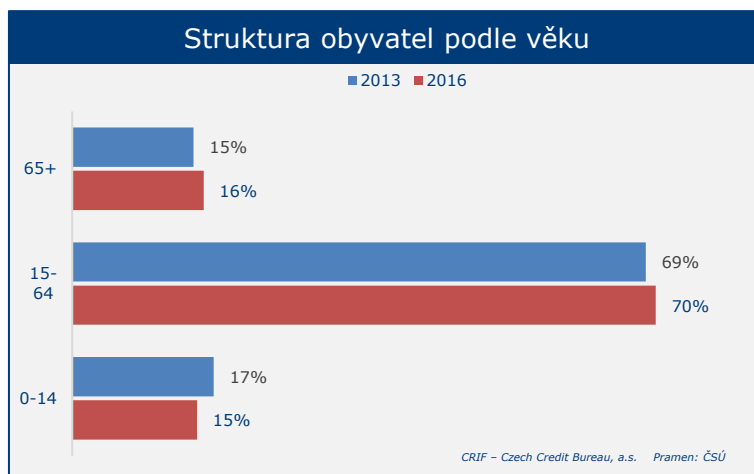
V posledních čtyřech letech se věkové složení Města změnilo jen málo. V roce 2016 se nejmladší složka (0 až 14 let) podílela na celkovém počtu obyvatel 15 % (o dva procentní body méně než v roce 2013). Koncem roku 2016 žilo ve Městě 2 522 dětí do 14 let včetně. V rámci okresu a kraje byl podíl této věkové skupiny o jeden procentní bod vyšší.

Nejčetnější skupinou byli lidé v produktivním věku. Jejich podíl se mezi rokem 2013 a 2016 zvýšil o necelý procentní bod. Koncem roku 2016 žilo ve Městě 11 915 lidí ve věku od 15 do 64 let. V okrese a v kraji se tato věková kategorie podílela na celkovém počtu obyvatel shodně 66 %.

Senioři, tedy lidé ve věku 65 let a více, představovali v roce 2016 15 % obyvatel Města, a to je o jeden procentní bod více než v roce 2013. V okrese byl podíl nejstarší věkové kategorie vyšší o dva procentní body a v kraji o jeden procentní bod. Koncem roku 2016 žilo ve Městě 2 768 seniorů a jejich počet postupně roste.

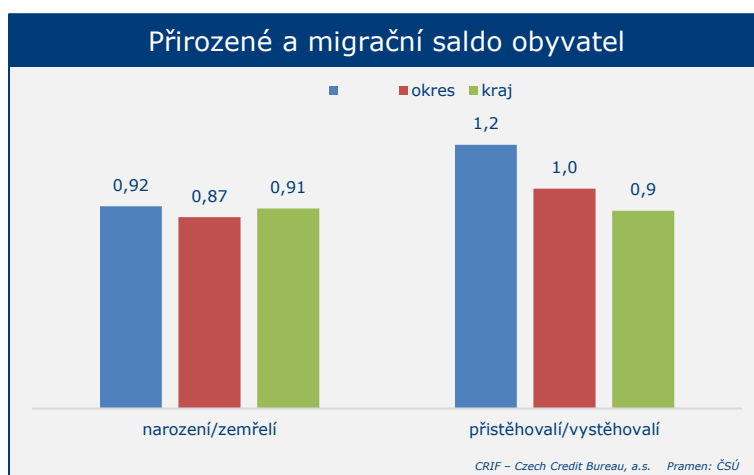
Koncem roku 2016 připadlo na 100 obyvatel nejmladší a nejstarší věkové kategorie 225 lidí v produktivním věku, zatímco v rámci okresu to bylo jen 195 a v rámci kraje pak ještě méně, a to 192. Tento poměr tak byl ve Městě nejpříznivější.

Rostoucí podíl seniorů vyvolává tlak na přizpůsobení služeb, které město poskytuje. Jedná se zejména o pečovatelské služby, domy pro seniory a jiné, které starší lidé vzhledem ke své kondici potřebují.

Graf 1: Struktura obyvatel Města podle věku

V roce 2016 se ve Městě narodilo 146 dětí a 158 lidí zemřelo. Bylo to v obou případech méně než v roce 2013. Na deset zemřelých připadlo jen devět narozených, takže přirozené saldo obměny bylo záporné. Ještě horší výsledek měl v tomto směru okres i kraj. Migrační saldo, tedy rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými, bylo v roce 2016 kladné. Do Města se v tomto roce přistěhovalo 633 lidí a pouze 528 se vystěhovalo. V okrese bylo migrační saldo vyrovnané (počet přistěhovalých se v zásadě rovnal počtu vystěhovalých) a v kraji záporné (méně lidí se přistěhovalo, než se vystěhovalo).

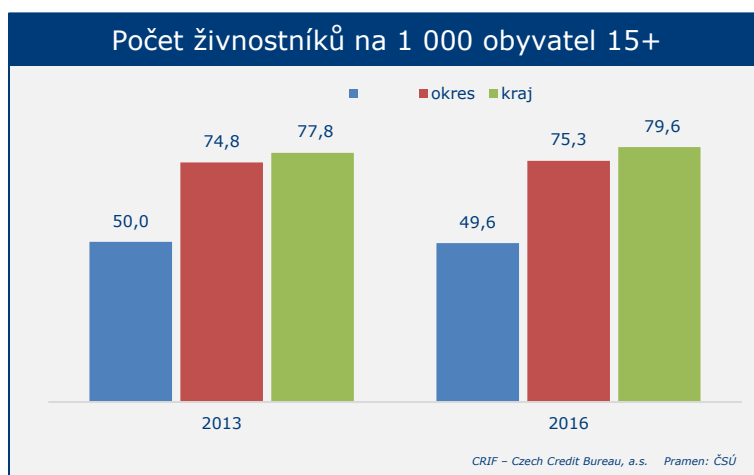
Graf 2: Přirozené a migrační saldo obyvatel Města v roce 2016

2.2. Vybrané charakteristiky podnikatelského prostředí

Podnikatelské subjekty rozpočet města výrazněji přímo neovlivňují, s výjimkou daně z nemovitosti. Zvyšují však nejen nabídku pracovních míst, nýbrž i zboží a služeb pro obyvatele města a vytvářejí příznivé podnikatelské klima pro ostatní. Pro města tak bývá obvykle výhodné podnikatele podporovat a zejména zlepšováním infrastruktury se snažit je ve městě udržet, případně přilákat další.

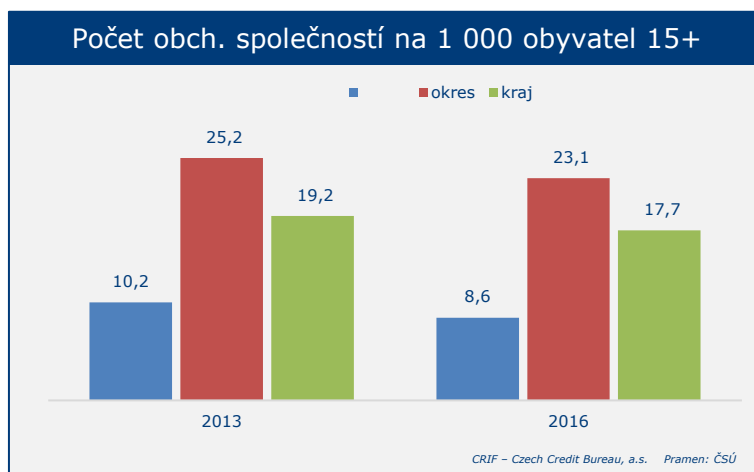
Koncem roku 2016 bylo ve Městě 1 013 aktivních subjektů, tedy podnikatelů, kteří platí daně a odvádějí příspěvky na sociální pojištění. Jedná se tedy o ty, kteří skutečně vyvíjejí činnost a nejsou pouze registrovaní. Mezi rokem 2013 a 2016 se jejich počet o 5 % snížil. V rámci okresu a kraje však došlo k ještě hlubšímu poklesu.

Mezi aktivními subjekty jsou nejvíce zastoupeni živnostníci. Těch bylo ve Městě koncem roku 2016 celkem 729, a to je o 4 % více než v roce 2013. Jejich počet se v okrese v daném období nezměnil a v kraji se zvýšil o 1 %. I tak však na 1 000 obyvatel starších 14 let připadlo ve Městě necelých 50 živnostníků, což je podstatně méně než v okrese a v kraji.

Graf 3: Počet živnostníků na 1 000 obyvatel 15+

Druhou nejčetnější skupinou podnikatelů jsou obchodní společnosti. Patří sem především společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, komanditní společnosti, veřejné obchodní společnosti a družstva. Na 1 000 obyvatel starších 14 let připadlo ve Městě pouze 8,6 obchodních společností, zatímco v okrese to bylo 23,1 a v kraji 19,2 společnosti. Jejich počet se mezi rokem 2013 a 2016 snížil nejen ve Městě, ale i v okrese a v kraji.

Graf 4: Počet obchodních společností na 1 000 obyvatel 15+

Z hlediska počtu tvoří třetí nejčetnější formu samostatné výdělečné činnosti lidé se svobodným povoláním. Do této skupiny se řadí např. lékaři, advokáti, auditoři, správci konkurzní podstaty, notáři, stomatologové, veterináři, umělci. Koncem roku 2016 jich na území města fungovalo 57, což je mnohem méně než v roce 2013. K poklesu jejich počtu došlo rovněž i v rámci okresu a kraje. Na 1 000 obyvatel starších 14 let připadlo ve Městě 8,6 lidí se svobodným povoláním, v okrese to bylo 7 osob a v kraji 7,4 osob.

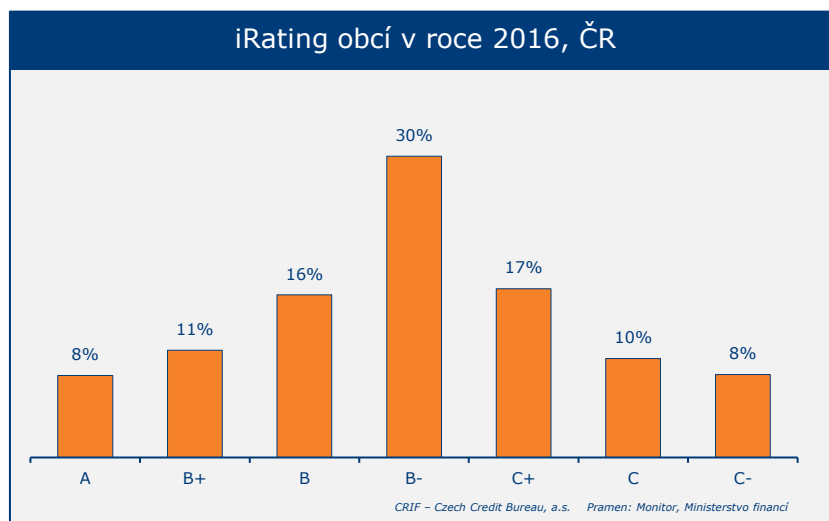
3. RATING

Ratingové hodnocení vypovídá o celkové ekonomické situaci obce souhrnně, na rozdíl od jednotlivých ukazatelů, které popisují jednotlivé jevy. Jeho výsledkem je jeden údaj, který lze snadno porovnávat jak mezi obcemi navzájem, tak i u jedné obce v čase.

iRating zpracovaný společností CRIF – Czech Credit Bureau, a.s. rozděluje obce podle dosaženého stupně ratingu do sedmi skupin. Od nejlepšího hodnocení, což je stupeň A, až po stupeň C-, který dostávají obce s nejvyšším rizikem a tudíž s největším ohrožením finanční stability.

iRating vzniká na základě automatizovaného výpočtu pomocí statistického modelu. Ten vyhodnocuje osmnáct finančních a sedm nefinančních ukazatelů města. Mezi finanční ukazatele se řadí např. objem dluhu a cizích zdrojů, likvidita, saldo běžného rozpočtu, závislost rozpočtu na dotacích. Z nefinančních ukazatelů využívá např. míru nezaměstnanosti, výši průměrných výdělků a podíl ekonomicky aktivních obyvatel na jejich celkovém počtu.

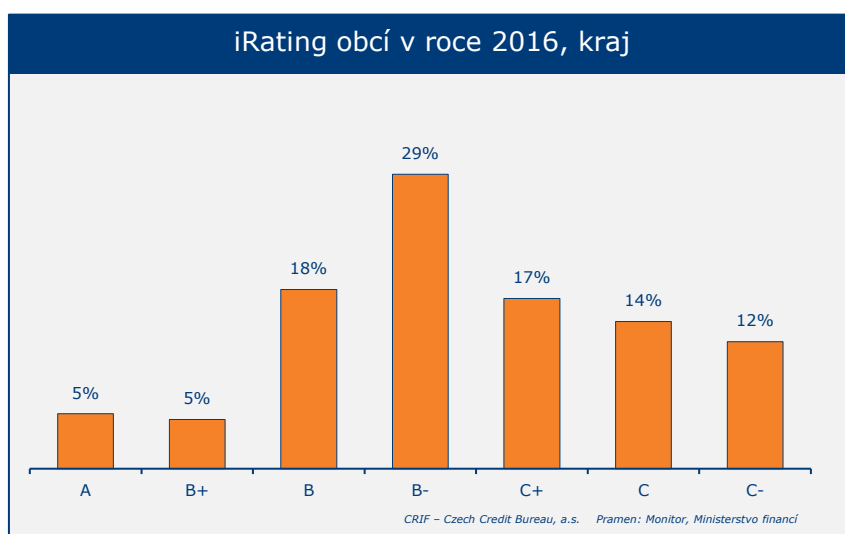
V roce 2016 získalo 30 % obcí ratingový stupeň B-. Tyto obce tvořily největší skupinu. Do druhé nejčetnější skupiny obcí patřily ty se stupněm hodnocení C+. Na celkovém počtu se podílely 17 %. Hodnocení stupněm B získalo 16 % obcí, 11 % obdrželo stupeň B+ a desetina obcí pak stupeň C. Obce s nejhorším a nejlepším výsledkem se na celku podílely shodně 8 %.

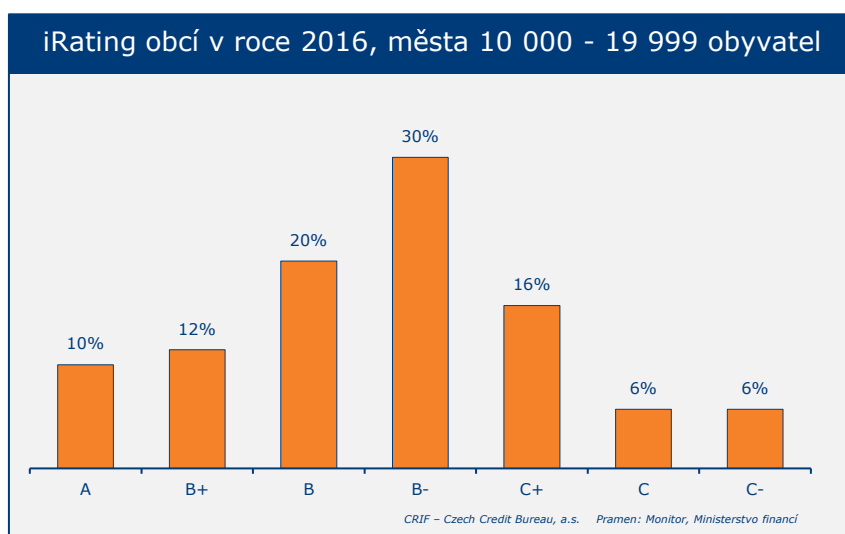
Graf 5: iRating obcí v roce 2016, ČR

Z hlediska ratingového hodnocení dopadly v roce 2016 nejlépe obce Středočeského kraje s průměrným ratingem ve výši 3,4. Na druhé místo se dostaly obce kraje Vysočina (3,7). Nejhorší dopadly obce Jihomoravského kraje (4,6), následované obcemi Olomouckého kraje (4,5) a Ústeckého kraje (4,4).

Město získalo za rok 2016 ratingový stupeň A, tedy nejvyšší stupeň. V kraji obdrželo stejný ratingový stupeň pouze 5 % obcí. V rámci obcí s počtem obyvatel od 10 000 do 19 999 mělo stejný, tedy nejvyšší stupeň jako Město, 10 % obcí a 90 % obcí této velikostní kategorie tudíž dopadlo hůře než Město.

Graf 6: iRating obcí v roce 2016, kraj

Graf 7: iRating obcí v roce 2016, města 10 000 - 19 999 obyvatel

Rating

Město má ve srovnání s podobnými městy kraje i celé ČR, vyjma roku 2014, nižší poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům. Ke zvýšení podílu v roce 2014 došlo v důsledku růstu dlouhodobých závazků, konkrétně dlouhodobých přijatých záloh na transfery. Zatížení Města úvěrovými zdroji bylo ve sledovaných obdobích nulové. Město nečerpalo ani krátkodobé, ani dlouhodobé úvěry.

Poměr finančního majetku k celkovým aktivům byl v letech 2015 a 2016 nad dvacetí procenty, a to bylo mnohem více než u měst kraje i celé ČR. Finanční majetek byl v roce 2016 dokonce 12 krát vyšší než cizí zdroje. Dosahoval 92 % celkových příjmů po konsolidaci v roce 2016.

Trend kapitálových výdajů Města byl shodný se srovnatelnými městy kraje, vrcholu dosáhly v roce 2014. Srovnatelná města měla nejvyšší kapitálové výdaje jen v roce 2015. V letech 2013 a 2014 nebyl rozdíl v kapitálových výdajích příliš velký. V letech 2015 a 2016 však došlo ve Městě k výraznějšímu poklesu investic. Tento trend se objevil v roce 2016 u všech měst, u Města byl pokles znatelnější, a to až pod 2 000 Kč na obyvatele.

Jak již bylo uvedeno výše, finanční majetek Města násobně převyšuje jeho cizí zdroje, což se pozitivně odrazilo ve velmi vysokých hodnotách likvidity. Tato skutečnost je jedním ze základních kamenů celkového pozitivního hodnocení města.

Saldo rozpočtu mělo Město záporné naposledy v roce 2013. Nepříliš vysoký schodek byl však bez problému kryt z vlastních zdrojů. Město již v té době mělo vysoké zůstatky ve finančním majetku. Od roku 2014 evidovalo vždy kladné saldo rozpočtu, které má navíc rostoucí tendenci. Město si tak vytváří dostatečný prostor pro další investice, které bude moct realizovat bez nutnosti zadlužení, aniž by se tím výrazněji snížila likvidita.

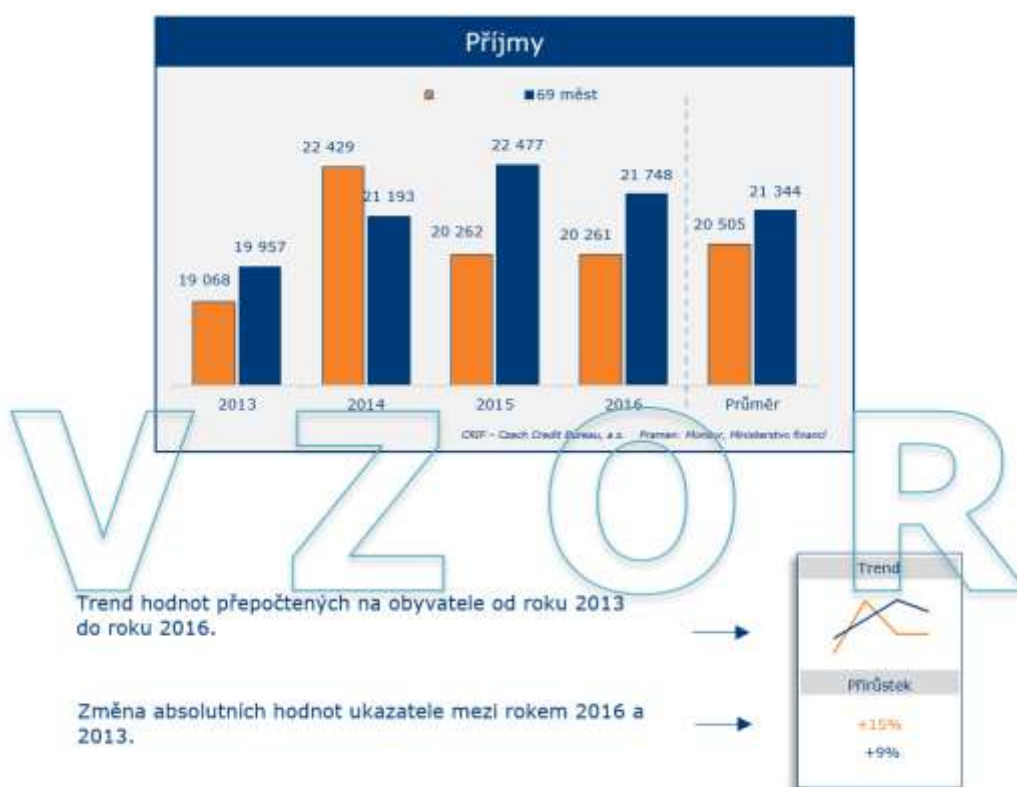
Celkové hodnocení Města je „bez rizika“, stupeň A. U obce takové hodnocení znamená, že v podstatě nehrozí při standardním řízení finančních toků problémy s hrazením jejích závazků vůči dodavatelům, případě v budoucnu hrazení splátek úvěrů přijatých v přiměřené výši. Finanční stabilitu města by mohlo ohrozit pouze neuvážené investování finančního majetku nebo nějaké jiné nepředvídatelné události. Dobré výsledky navozují otázku, zda Město neinvestuje málo do rozvoje městského majetku. To však není předmětem finanční analýzy.

4. METODICKÉ POZNÁMKY

V analýze porovnáváme rozpočtové a další údaje Města s údaji za soubor měst ve velikostní kategorii 10 000 až 49 999 obyvatel. Do této velikostní kategorie patří 69 měst. Začátkem roku 2017 mělo Město 17 205 obyvatel, což je více než byla průměrná velikost měst v dané velikostní kategorii (14 059 obyvatel).

Při srovnávání vycházíme z dostupných údajů z účetních výkazů – rozpočet, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, a to za období let 2013 až 2016. Údaje jsou vždy k 31. 12. daného roku. Základem pro porovnání jsou relativní/poměrové ukazatele a průměr za poslední čtyři roky za Město a průměrné hodnoty za všechna města v dané velikostní kategorii.

V grafickém znázornění ukazatelů mají jednotlivé složky grafu následující význam:

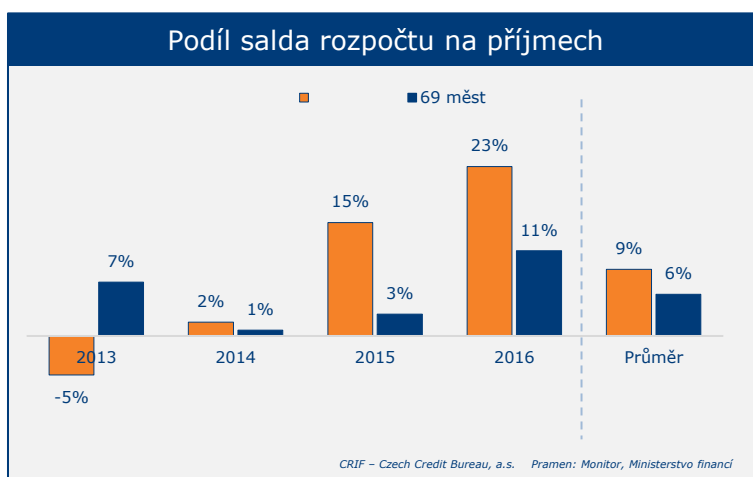
5. PŘÍJMY

Celkové příjmy hrají důležitou roli v rozpočtu obcí především tím, že vymezují rámec pro možné výdaje, resp. pro naplňování priorit obce. České obce sice nemají velkou možnost, jak ovlivnit výši svých příjmů, určitý prostor jim však zůstal. Do kategorie příjmových položek, jejichž výši obec ovlivnit může, patří především nedaňové a kapitálové příjmy. Rozdíl spočívá v tom, že první působí delší dobu víceméně opakovaně, zatímco druhá kategorie je použitelná v konkrétním případě pouze jednorázově.

Další příjmovou položkou jsou dotace. O ně obec může, ale nemusí požádat, a také je může, ale nemusí vždy získat. Plánovat výši příjmů z tohoto zdroje je tudíž obtížné. Jejich užití je většinou předem dáno. V rámci daňových příjmů, které tvoří podstatnou část rozpočtu, jde zejména o místní poplatky a daň z nemovitých věcí, u nichž mají obce také pravomoc rozhodovat, jak velký obnos vyberou. Z hlediska objemu celkových příjmů se však většinou jedná o položky méně závažné. Nejdůležitější součástí daňových příjmů jsou sdílené daně, jejichž objem může obec ovlivnit jen málo.

O tom, jak obec dokázala pokrýt výdaje disponibilními příjmy, vypovídá saldo rozpočtu. V posledních čtyřech letech vykázalo Město přebytek rozpočtu ve všech letech s výjimkou roku 2013. Celkem získalo Město v letech 2013 až 2016 téměř 1,4 miliardy Kč a utratilo více než 1,2 miliardy Kč. Úspora rozpočtových prostředků činila 122 mil. Kč, což je 9 % ze souhrnu příjmů, u srovnatelných měst to bylo 6 %.

V přepočtu na obyvatele vykázalo Město v průměru ročně přebytek rozpočtu ve výši 1 778 Kč, zatímco ve srovnatelných městech to bylo jen 1 191 Kč. Nejvyšší podíl přebytku rozpočtu na příjmech, tedy největší úsporu, vykázalo Město stejně jako srovnatelná města

Graf 8: Podíl salda rozpočtu na příjmech

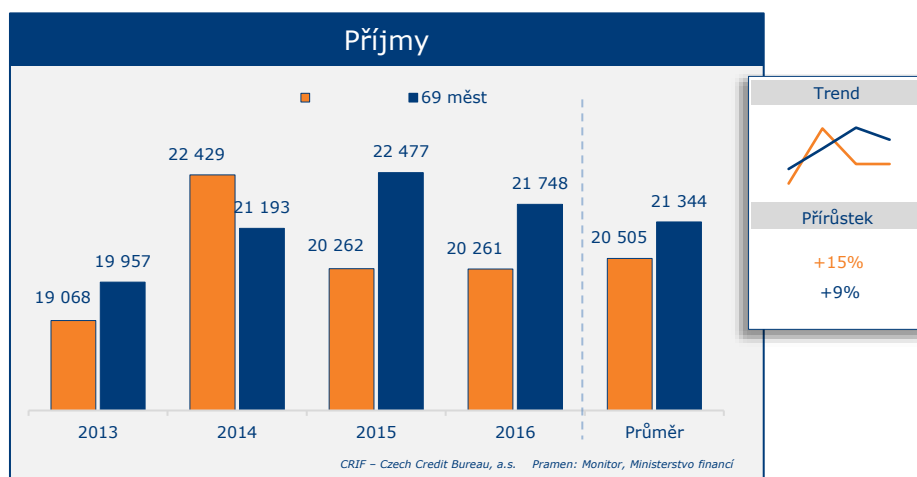
v roce 2016. Podíl přebytku na příjmech v tomto roce však byl ve Městě více než dvojnásobný oproti srovnatelným městům.

Přebytok rozpočtu obvykle slouží jako jeden ze zdrojů pro financování budoucích kapitálových výdajů, případně jej lze využít i na úhradu dluhu, či držet jako rezervu pro nenadálý výpadek v příjmech, či na úhradu neočekávaných výdajů. Jedná se tedy o ušetřené peníze, jejichž užití obec odsunula do budoucích období.

Ve střednědobém horizontu se doporučuje mít rozpočet vyrovnaný. Dlouhodobý deficit je nutné někdy financovat, dlouhodobě dosahovaný přebytok rozpočtu naznačuje, že obec má příliš velké množství peněz, pro které nemá použití. Vzhledem k současným podmínkám na trhu peněz není jejich držení příliš efektivní.

Město vykázalo v roce 2016 celkové příjmy ve výši necelých 347 milionů Kč, což je o 1 % více než v roce předchozím. Ve srovnatelných městech se celkové příjmy naopak o 3 % snížily. O růst příjmů Města se zasloužily zejména daňové a nedaňové položky. Jedinou příjmovou položkou, která vykázala meziroční pokles, byly dotace, zejména investiční.

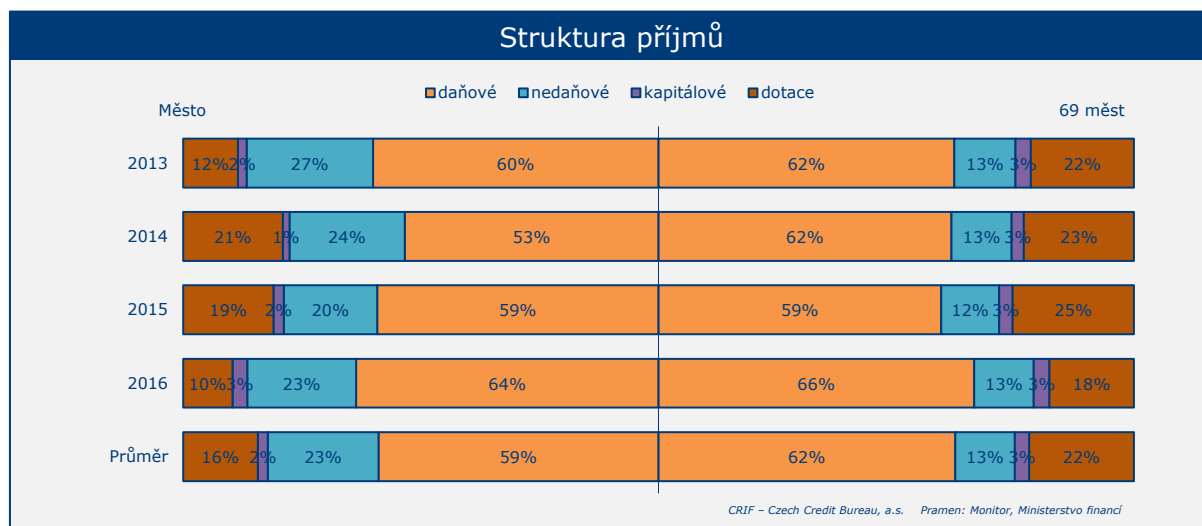
S výjimkou roku 2014 vykazovalo Město vždy nižší příjmy v přepočtu na obyvatele než srovnatelná města. V průměru ročně se jednalo o rozdíl ve výši 839 Kč na obyvatele. V roce 2014 to byla velká investiční dotace, která zvedla příjmy Města nad úroveň srovnatelných měst a z části také růst příjmů z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům. Ani vyšší růst celkových příjmů Města mezi rokem 2013 a 2016 než ve srovnatelných městech nezvrátil jejich převahu, pokud jde o příjmy v přepočtu na obyvatele.

Graf 9: Celkové příjmy v Kč na obyvatele

Daňové příjmy tvoří nejvýznamnější část rozpočtu obcí. Ve Městě se na jeho celkových příjmech podílely v průměru necelými 59 %. U srovnatelných měst byla jejich váha o něco vyšší. Rozpočet Města byl na dotacích závislý z 16 %, zatímco rozpočty srovnatelných měst mnohem více. Nižší závislost rozpočtu Města ve srovnání s ostatními městy v dané velikostní kategorii platí jak pro investiční, tak i pro neinvestiční dotace.

Váha nedaňových příjmů Města byla podstatně vyšší než u srovnatelných měst, i když se postupně mírně snižovala. Více než polovinu nedaňových příjmů Města tvořily příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům. Tento zdroj příjmů hraje v rozpočtech srovnatelných měst zanedbatelnou roli. Ve srovnatelných městech vykazovaly nedaňové příjmy v zásadě stabilní podíl. Vliv výnosů z prodeje majetku na rozpočet Města byl naopak o něco nižší než u srovnatelných měst, a to v každém z posledních čtyř let.

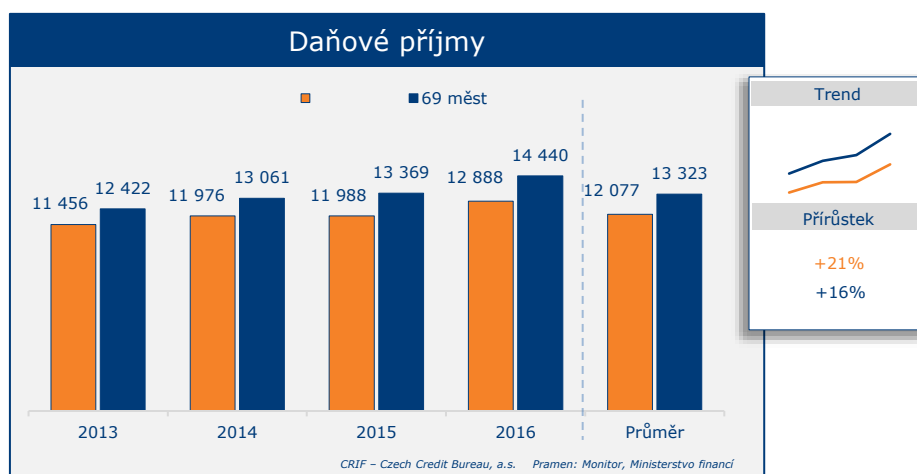
Graf 10: Struktura příjmů

5.1. Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou zásadní pro rozpočet všech obcí. Představují většinu příjmů a rozhodující měrou ovlivňují především rozsah výdajové politiky. Jejich objem obce vlastním rozhodováním příliš ovlivnit nemohou. Objem daňových příjmů závisí na vývoji výnosů tří sdílených daní v každém roce a na vyjednávání na centrální úrovni o podílu obcí na jejich celkovém objemu.

Hlavními položkami daňových příjmů jsou sdílené daně. Tvoří je podíl obce na celostátním výnosu daní z příjmů právnických a fyzických osob a daně z přidané hodnoty. Příjem ze sdílených daní se svým ekonomickým obsahem (praktická nemožnost ovlivnit jejich výši) blíží k dotacím. Na rozdíl od nich však samosprávný celek rozhoduje samostatně o užití takto obdržených peněz, což pro většinu dotací samozřejmě neplatí. Obce dostávají tyto prostředky automaticky, nemusí o ně žádat. Kromě sdílených daní nalezneme v daňových příjmech ještě z hlediska objemu celkových příjmů méně důležité položky, jako jsou místní a správní poplatky, výnosy z hazardu, daň z nemovitých věcí atd.

Daňové příjmy si v daném období udržely mírně rostoucí trend. V přepočtu na obyvatele vykazovalo Město nižší hodnoty než srovnatelná města. Rozdíl průměrné částky na obyvatele navíc postupně rostl v neprospěch Města. Nižší částky na obyvatele dosahovalo jak u sdílených daní, místních poplatků, daně z nemovitých věcí, tak i u příjmů z hazardu.

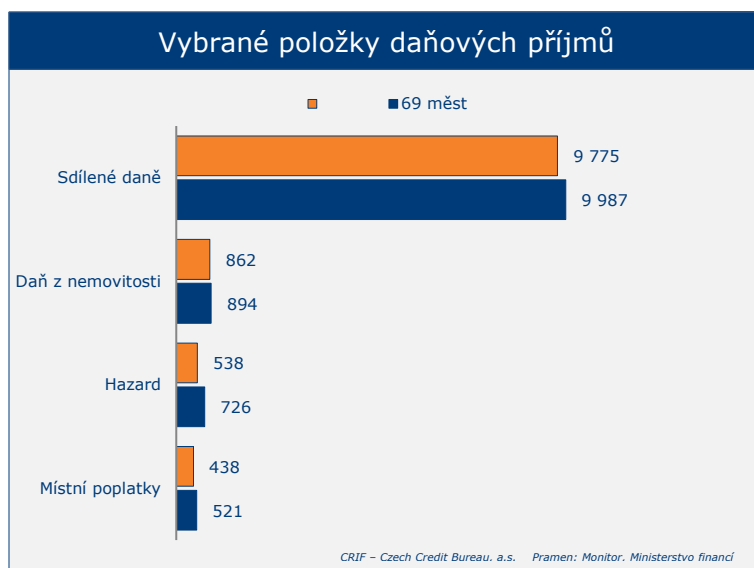

Graf 11: Daňové příjmy v Kč na obyvatele

Nejdůležitější částí sdílených daní je daň z přidané hodnoty, která tvoří zhruba polovinu jejich výnosu. V průměru tvořily sdílené daně 81 % daňových příjmů Města, avšak pouze 75 % daňových příjmů srovnatelných měst.

Daň z příjmů právnických osob za obce je specifickou daní v tom smyslu, že obec je jejím příjemcem i plátcem. Její výše neovlivní množství peněz, které má město k dispozici, zkreslí však objem daňových příjmů a ovlivňuje rovněž podíl dluhu na průměru příjmů. Tato daň se v případě Města podílela na jeho daňových příjmech v průměru mnohem méně než ve srovnatelných městech (0,5 % versus 4 %). Zkreslení daňových příjmů Města z tohoto titulu tak bylo nižší.

Rozdíl v daňových příjmech na obyvatele mezi Městem a srovnatelnými městy se postupně zvyšoval nejen v souhrnu, ale i v jednotlivých položkách, tj. u sdílených daní, daně z nemovitých věcí, místních poplatků a příjmů z hazardu, tedy z loterií a výherních hracích přístrojů. Převis srovnatelných měst nad Městem byl nejvyšší u sdílených daní a příjmů z hazardu, nejméně se lišil výnos daně z nemovitosti.

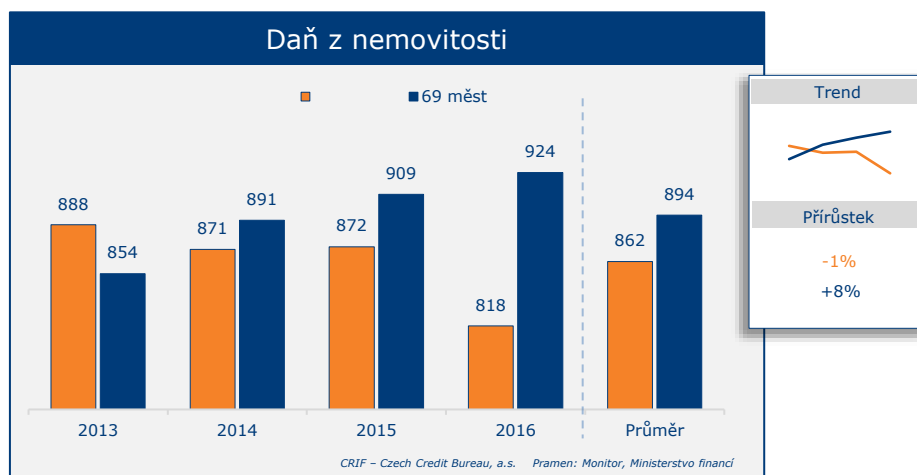
Graf 12: Vybrané položky daňových příjmů

Město vykazovalo nižší částky jednotlivých daňových příjmů než srovnatelná města, přestože jeho sdílené daně a příjmy z hazardu rostly rychleji než ve srovnatelných městech. Mezi rokem 2013 a 2016 se objem daňových příjmů zvýšil o 21 % ve Městě a o 16 % ve srovnatelných městech. Objem sdílených daní vzrostl o 28 % ve Městě

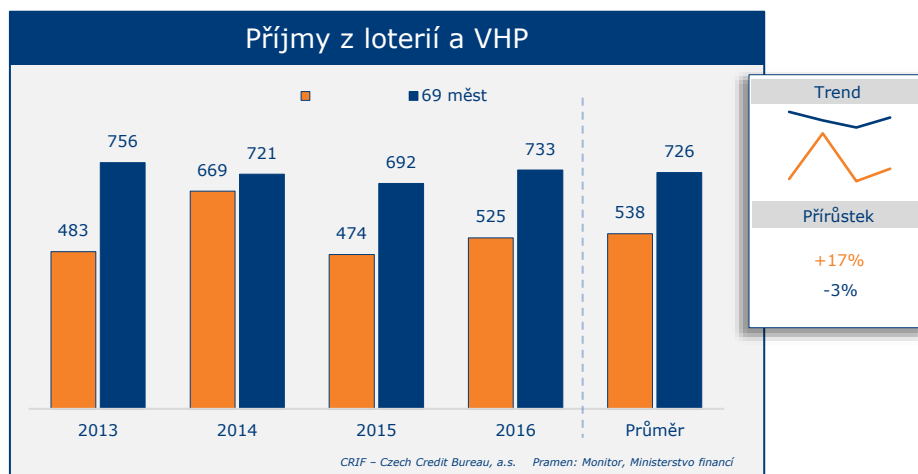
a o 20 % ve srovnatelných městech. Přispěl k tomu rychlejší růst obyvatel než ve srovnatelných městech.

Výnos daně z nemovitých věcí se ve Městě v daném období o 1 % snížil, zatímco ve srovnatelných městech se o 8 % zvýšil. Opačnou relaci vykázaly příjmy z hazardu, které se ve srovnatelných městech snížily, avšak ve Městě o 17 % vzrostly. Objem místních poplatků se snížil jak ve Městě, tak i ve srovnatelných městech, ve Městě byl však pokles prudší.

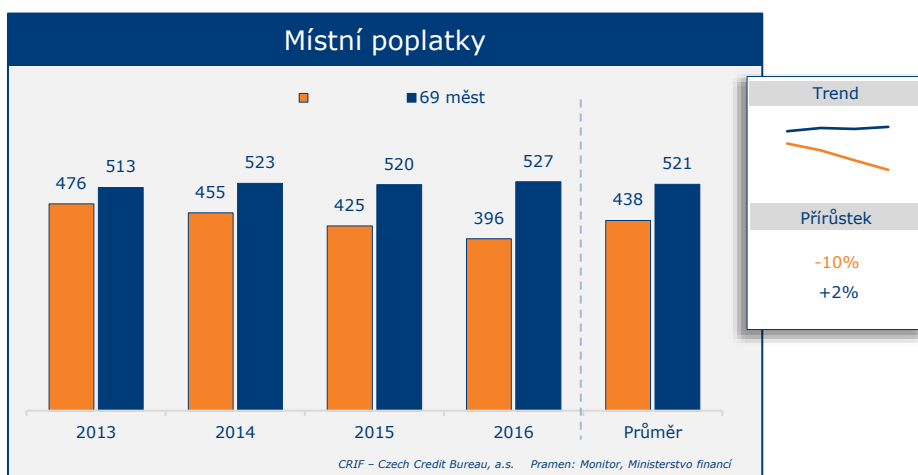
Zatímco u daně z nemovitých věcí jsou administrativní náklady spojené s jejím výběrem pro město takřka nulové, protože je nese příslušný finanční úřad, náklady na správu místních poplatků plně hradí město. Je proto dobré provést analýzu těchto nákladů a průběžně zjišťovat, jak si stojí administrativní náklady na správu místních poplatků ve vztahu k jejich výnosu.

Graf 13: Daň z nemovitosti v Kč na obyvatele

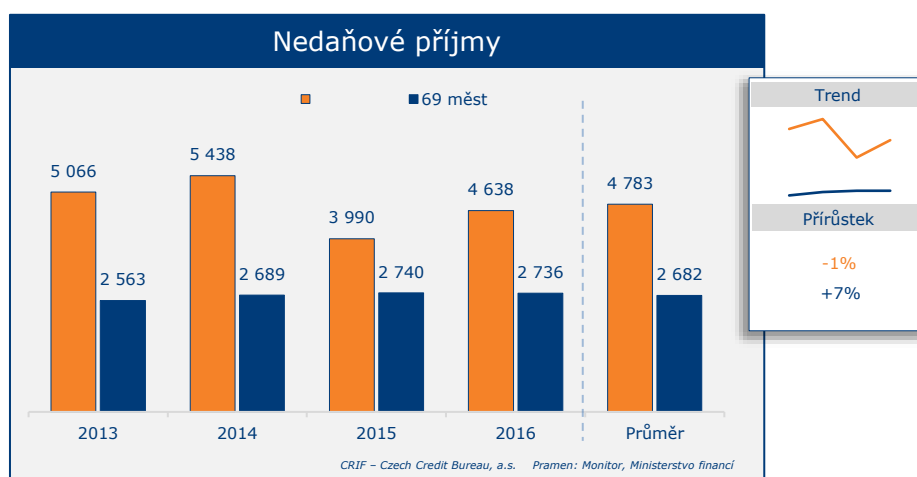
Graf 15: Příjmy z loterií a VHP v Kč na obyvatele

Graf 14: Místní poplatky v Kč na obyvatele

5.2. Nedaňové příjmy

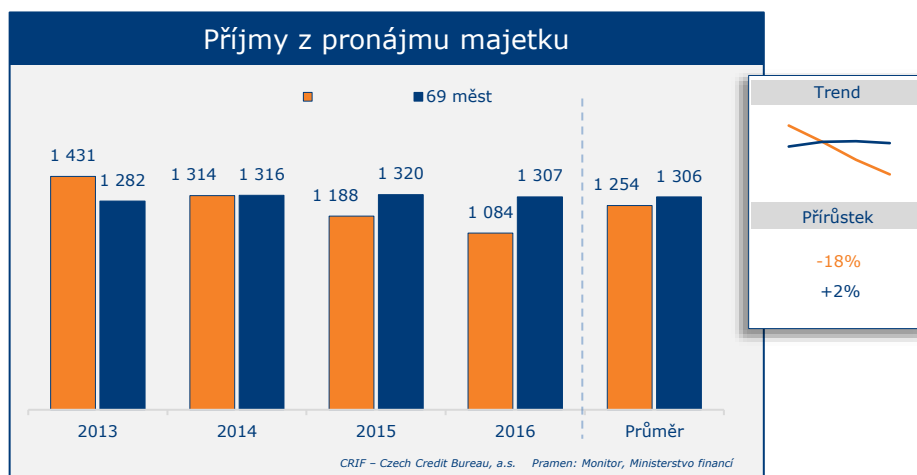
Nedaňové příjmy představují jeden z mála způsobů, jak obec může zvýšit své příjmy na základě vlastního rozhodnutí. Tento zdroj příjmů měl v rozpočtu Města vyšší váhu než ve srovnatelných městech. A to se také odrazilo ve výši nedaňových příjmů na obyvatele, které v průměru přesahovaly výši nedaňových příjmů srovnatelných měst ročně o 2 101 Kč.

Graf 16: Nedaňové příjmy v Kč na obyvatele

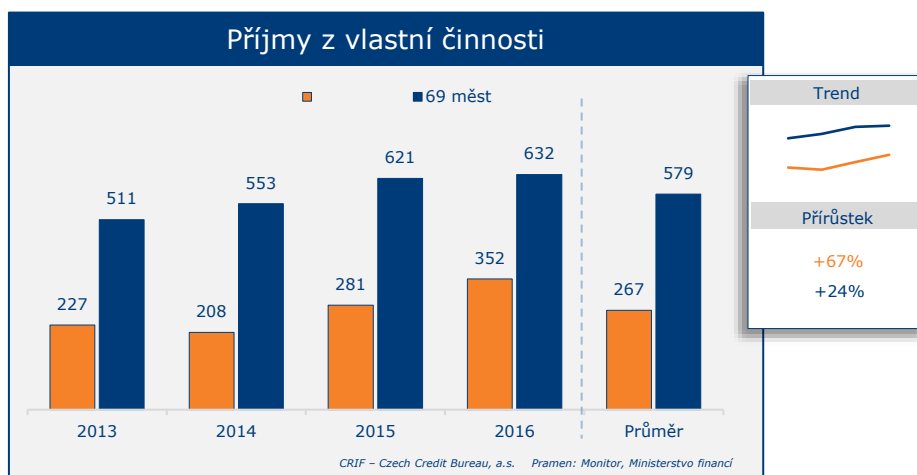
Zdrojem vyšších nedaňových příjmů ve Městě než ve srovnatelných městech jsou jednoznačně příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům. Jedná se o příjmy z úhrad dobývacího prostoru a z vydobytych nerostů. Tyto příjmy tvořily ve Městě více než polovinu nedaňových příjmů, zatímco ve srovnatelných městech dosahovaly pouhých 2 %. Za poslední čtyři roky získalo Město z tohoto zdroje téměř 176 milionů Kč, což představuje více než desetinu celkových příjmů v daném období. V přepočtu na obyvatele to bylo v průměru ročně 2 638 Kč, zatímco srovnatelná města dostala pouze 47 Kč.

U ostatních položek nedaňových příjmů byly odchylky mnohem nižší. Malý rozdíl nalezneme například u příjmů z pronájmu. Město získalo v průměru 1 254 Kč na obyvatele, a to je o 52 Kč méně než srovnatelná města.

Graf 17: Příjmy z pronájmu majetku v Kč na obyvatele

O něco vyšší rozdíl vykázaly příjmy z vlastní činnosti, kam patří příjmy z prodeje služeb a výrobků. Město získalo do rozpočtu v průměru ročně 267 Kč na obyvatele, a to je méně než polovina toho, co připlýnulo do rozpočtu srovnatelných měst. Malý rozdíl existoval u přijatých neinvestičních darů a pojistných náhrad. Město dostalo v průměru 221 Kč na obyvatele, což je o 13 Kč méně než srovnatelná města. Ostatní nedaňové příjmy dosahovaly poměrně nízkých hodnot jak u Města, tak i u srovnatelných měst.

Graf 18: Příjmy z vlastní činnosti v Kč na obyvatele

Převis nedaňových příjmů Města více než kompenzoval vyšší úroveň srovnatelných měst v daňových příjmech. Takže důvodem, proč mělo Město nižší celkové příjmy, nebyl souhrn daňových a nedaňových příjmů.

O nižší celkové příjmy Města se „zasloužily“ dotace. Nižší závislost rozpočtu Města na dotacích může být i jeho výhodou. K dotacím patří zbytečné náklady na zpracování žádosti o dotaci v případě, že ji město nedostane, nemluvě o riziku vrátky dotace v případě, že poskytovatel usoudí, že město nepostupovalo v souladu s dotačními pravidly.

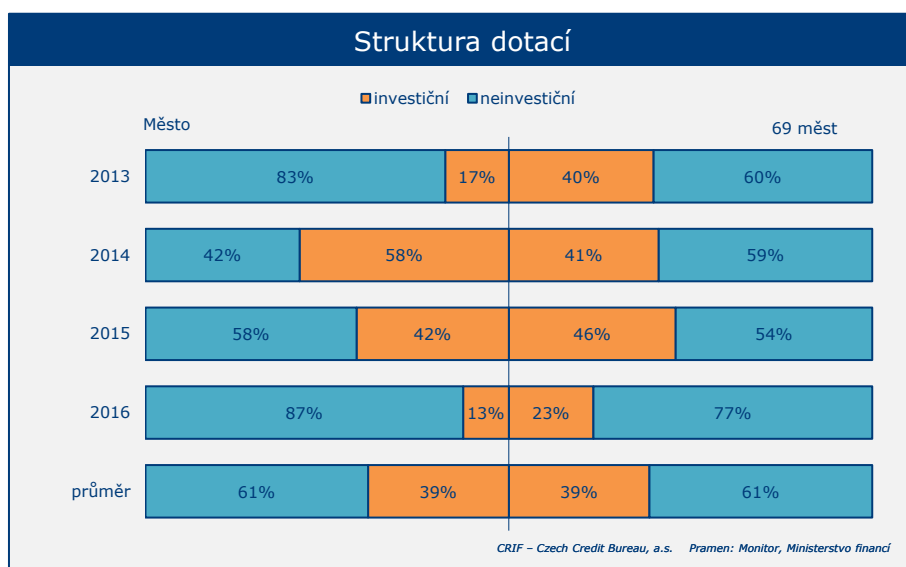
5.3. Dotace

Dotace (transfery) jsou významnou součástí rozpočtu obce. Obce je získávají z různých zdrojů, a to v rámci souhrnného finančního vztahu, od jednotlivých ministerstev a ze státních fondů, dále od krajských samospráv a regionálních rad regionů soudržnosti či od jiných obcí. Součástí dotací jsou, podle rozpočtové skladby, i převody z vlastních fondů obce, zejména z fondu hospodářské činnosti.

V rámci souhrnného finančního vztahu se jedná většinou o dotace nárokové, tedy dotace, které obec získává každý rok, aniž by o ně musela žádat. Patří sem například příspěvek na přenesený výkon státní správy. Od většiny ministerstev dostávají obce především neinvestiční dotace. Výjimkou je Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo pro místní rozvoj, případně ještě Ministerstvo průmyslu a obchodu, u nichž převládají dotace investiční nad neinvestičními.

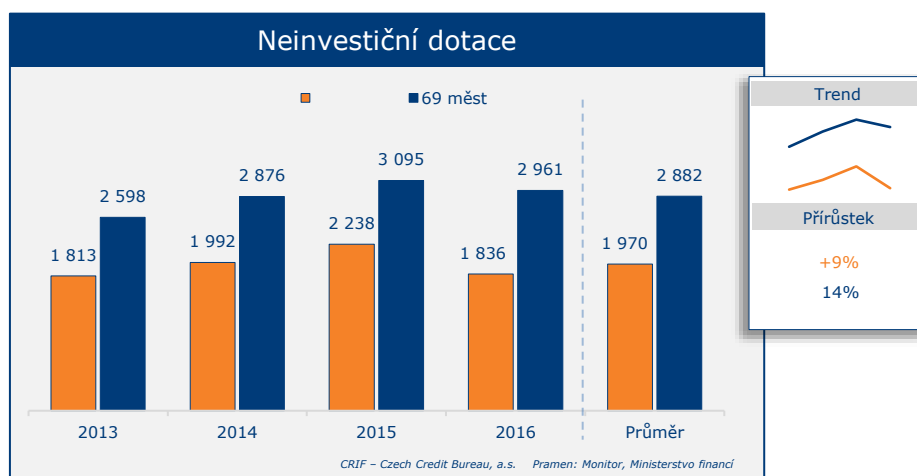
O většinu dotací je nutné žádat v rámci vypsání dotačního programu. Občas s nimi bývá spojeno riziko vrácení peněz, a to v případě, že poskytovatel dojde k závěru, že obec nedodržela všechny podmínky dotační smlouvy. Dotace tedy mohou být pro obec přínosem (dodatečné peníze zadarmo), mohou však také škodit (peníze je nutné v případě selhání vrátit v relativně krátkém čase). Navíc jsou s nimi spojené i náklady, například na zpracování nezbytných podkladů pro žádost o dotaci, které mohou přijít vniveč, pokud obec s žádostí neuspěje.

V letech 2013 až 2016 získalo Město dotace ve výši přesahující 214 milionů Kč. Zhruba 61 % z nich byly dotace neinvestiční, což je stejný podíl jako u srovnatelných měst. Částka celkových dotací na obyvatele dosahovala v průměru ročně ve Městě výše 3 212 Kč, u srovnatelných měst 4 700 Kč.

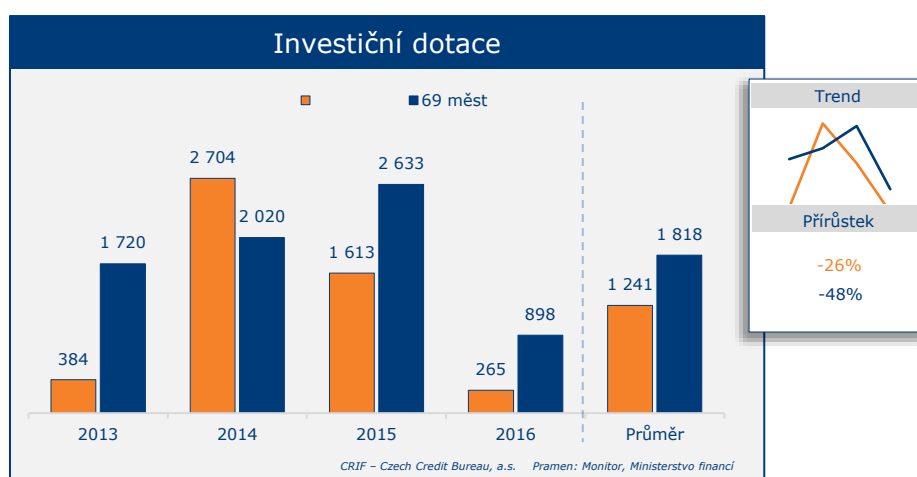
Graf 19: Struktura dotací

V rámci neinvestičních dotací dostalo Město v průměru ročně 1 970 Kč na obyvatele, a to je o 912 Kč méně než srovnatelná města. Město obdrželo téměř celý objem neinvestičních dotací od ústřední úrovně, tedy z ministerstev a ze státních fondů. Zhruba 4 % připadla na regionální úroveň, tedy na kraje a případně na regionální rady. Srovnatelná města dostala od ústřední úrovně 77 % neinvestičních dotací, 11 % od regionální úrovně a 12 % na základě převodů z vlastních fondů.

Graf 20: Neinvestiční dotace v Kč na obyvatele

Investiční dotace směřují na pomoc obci při financování modernizace a rozšíření infrastruktury. V období let 2013 až 2016 získalo Město investiční dotace ve výši 83 milionů Kč, což je v přepočtu na obyvatele a rok částka 1 241 Kč. Ta je o 577 Kč nižší než jakou obdržela srovnatelná města. Více než tři čtvrtiny investičních dotací přišlo do Města z ústřední úrovně a zbývající část z regionální úrovně. Ve srovnatelných městech byl podíl ústřední úrovně opět nižší a regionální úrovně vyšší.

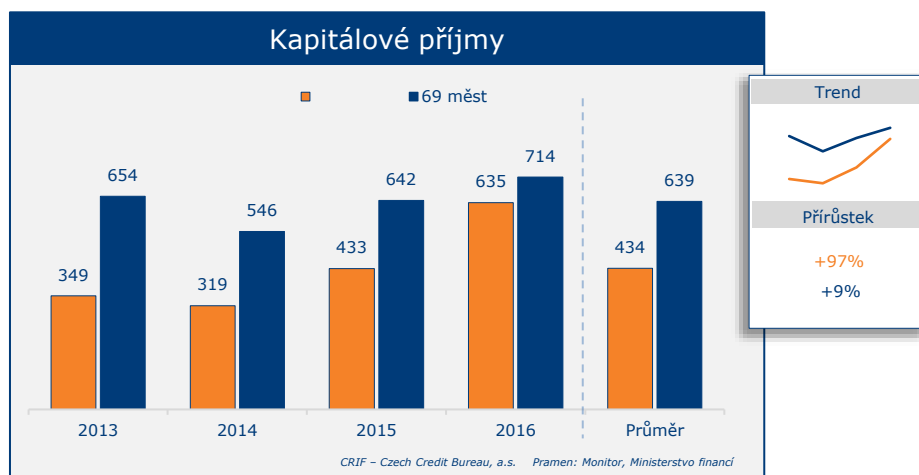

Graf 21: Investiční dotace v Kč na obyvatele

5.4. Kapitálové příjmy

Výnosy z prodeje majetku města jsou příjmem jednorázovým, neopakovatelným. Jejich váha v rozpočtu obcí se postupně snižuje. Město prodalo v letech 2013 až 2016 méně majetku v přepočtu na obyvatele. Jeho kapitálové příjmy v posledních čtyřech letech dosáhly výše 29 milionů Kč. V přepočtu na obyvatele to bylo v průměru ročně 434 Kč, což jsou zhruba dvě třetiny toho, co prodejem získala srovnatelná města. Rozpočet Města byl na příjmech z prodeje městského majetku závislý z 2 %, v případě srovnatelných měst to byla 3 %.

Kapitálové příjmy Města tvořily v průměru z 53 % příjmy z prodeje budov a z 30 % z prodeje pozemků. U srovnatelných měst dosahoval podíl výnosů z prodeje půdy téměř polovinu kapitálových příjmů.

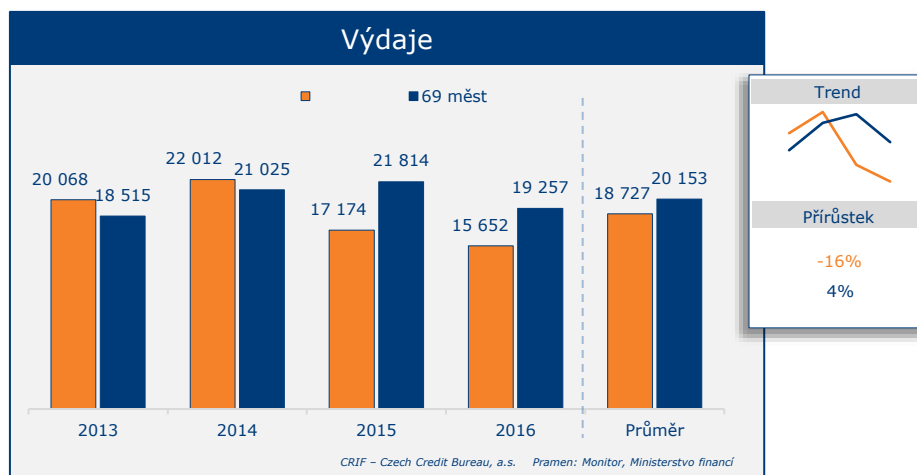

Graf 22: Kapitálové příjmy v Kč na obyvatele

6. VÝDAJE

Celkové výdaje Města dosáhly v roce 2016 výše necelých 268 milionů Kč a byly o 16 % nižší než v roce předchozím. Výdaje srovnatelných měst poklesly o 12 %. Běžné výdaje Města vzrostly, jejich růst však nestačil kompenzovat poměrně hluboký propad kapitálových výdajů. Ten souvisí s prudkým poklesem investičních dotací. Obdobný vývoj v roce 2016 vykázala i srovnatelná města. Ve Městě se však celkové výdaje snížily již v roce 2015 a rok 2016 na pokles plynule navázal.

V průměru vykázalo Město nižší celkové výdaje v přepočtu na obyvatele. Avšak v prvních dvou letech daného období tomu tak nebylo. Ani běžné, ani kapitálové výdaje Města nedosahovaly v posledních dvou letech daného období úrovně z let 2013 a 2014.

Graf 23: Celkové výdaje v Kč na obyvatele

6.1. Výdaje podle odvětví

Největší díl celkových výdajů Města i srovnatelných měst směřoval do služeb pro obyvatelstvo. Patří sem především výdaje na vzdělávání v základních a mateřských školách, výdaje na školní jídelny, poradenství ve školství, na tělovýchovu a zájmovou činnost, na kulturu, církve a sdělovací prostředky, na zdravotnictví, na ochranu životního prostředí. Do posledně jmenované oblasti patří především nakládání s odpady, péče o vzhled obce a o veřejnou zeleň.

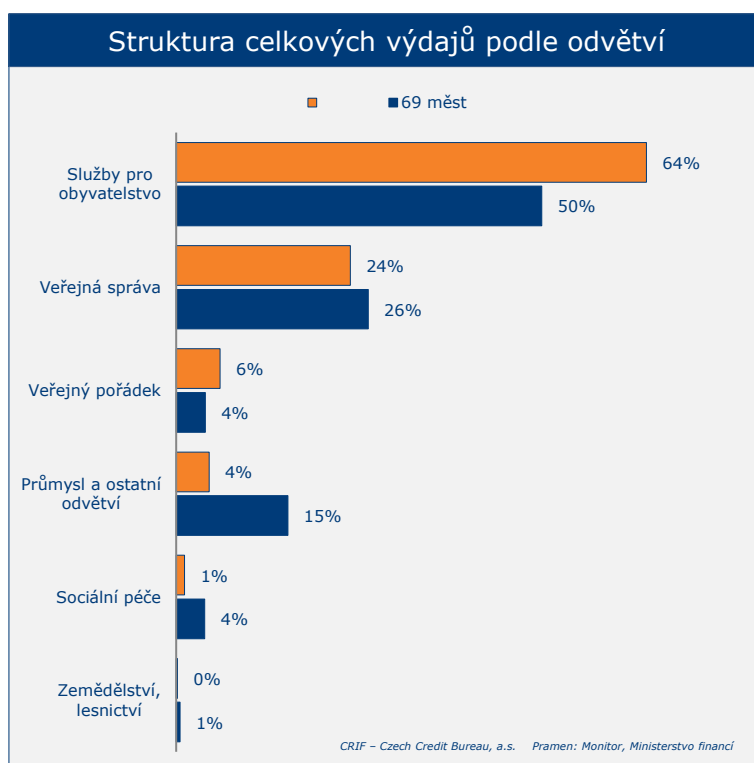
Služby pro obyvatelstvo se na celkových výdajích Města podílely v průměru 64 %, ve srovnatelných městech to bylo 50 %. Zato výdaje na průmysl a ostatní odvětví zaujímaly v rozpočtu srovnatelných měst 15 %, zatímco v rozpočtu Města jen 4 %.

Do této skupiny se řadí především výstavba a údržba komunikací, včetně chodníků, parkovišť, cyklistických stezek, silniční doprava, tedy provoz veřejné silniční dopravy a bezpečnost silničního provozu, a dále vodní hospodářství, zejména čištění odpadních vod a zásobování pitnou vodou, a také cestovní ruch.

Výdaje na sociální oblast se na celkových výdajích Města podílely 1 %, zatímco ve srovnatelných městech to byla 4 %. Sem patří výdaje na sociální služby a na služby sociální prevence, sociální poradenství a pomoc, domovy pro seniory, osobní asistence, pečovatelská služba, chráněné bydlení, azylové domy, sociální rehabilitace.

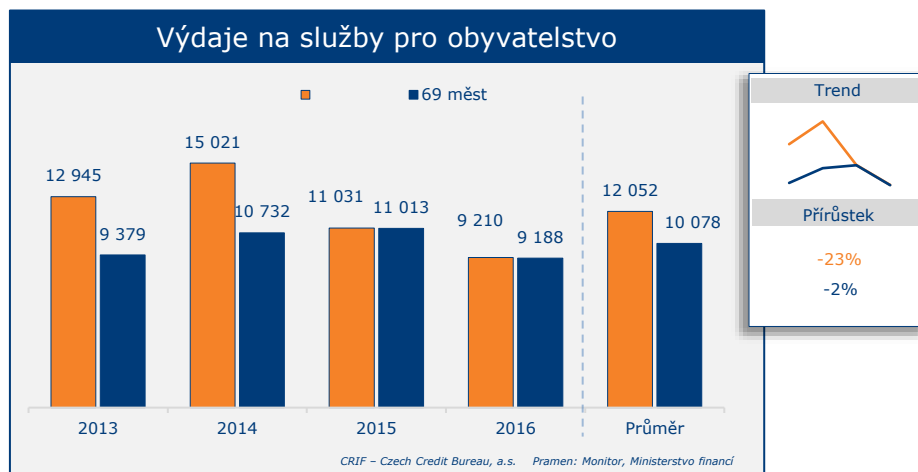
Naopak, podíl výdajů na veřejný pořádek byl vyšší ve Městě než ve srovnatelných městech. Tato oblast zahrnuje hlavně výdaje na bezpečnost a veřejný pořádek. Naopak, výdaje zbývající část této skupiny, tj. na požární ochranu, a to dobrovolnou i profesionální, a na integrovaný záchranný systém byly ve Městě oproti srovnatelným městům nižší.

Výdaje na správu Města zaujímaly o něco vyšší podíl na celkových výdajích než ve srovnatelných městech. Řadí se sem především výdaje na místní správu, na zastupitelstvo, finanční operace a na volby.

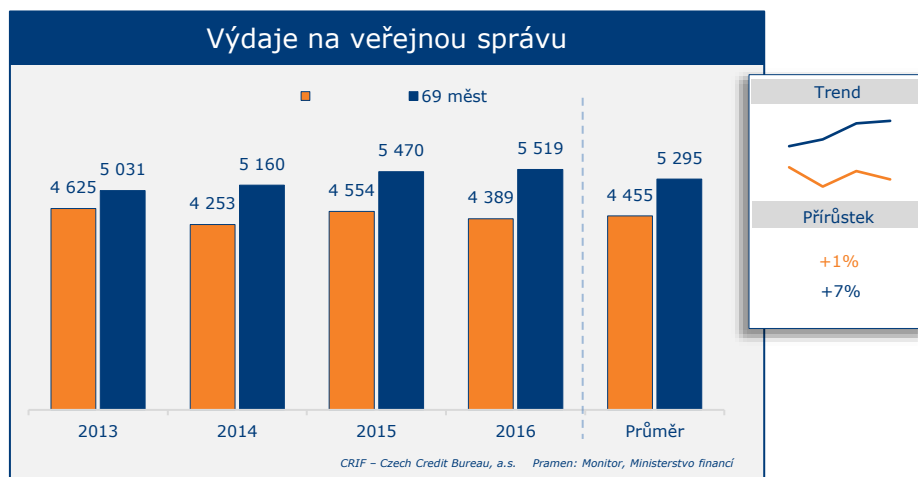
Graf 24: Struktura celkových výdajů podle odvětví, průměr 2013 - 2016

V přepočtu na obyvatele dosáhly výdaje na služby pro obyvatelstvo v průměru za celé období výše 12 052 Kč, a to je téměř o 2 000 Kč více než u srovnatelných měst.

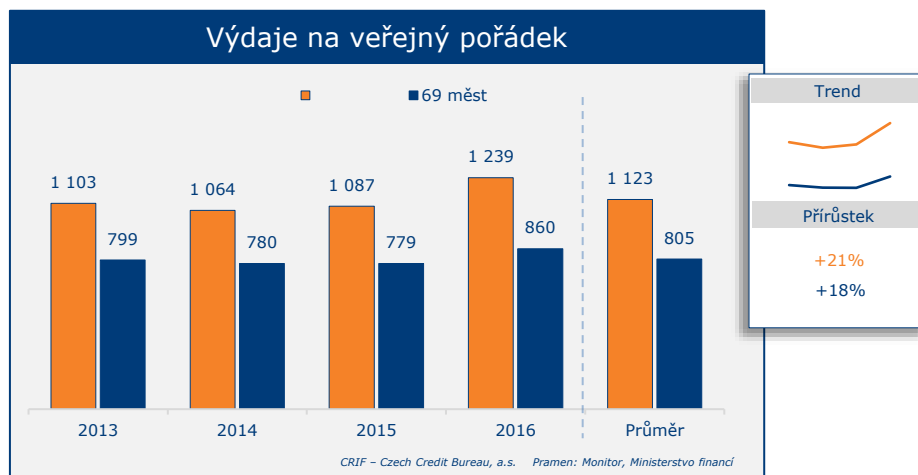
Graf 25: Výdaje na služby pro obyvatelstvo v Kč na obyvatele

Druhé v pořadí byly výdaje na veřejnou správu, které Město v průměru stály 4 455 Kč na obyvatele, což je naopak o 840 Kč méně než srovnatelná města.

Graf 26: Výdaje na veřejnou správu v Kč na obyvatele

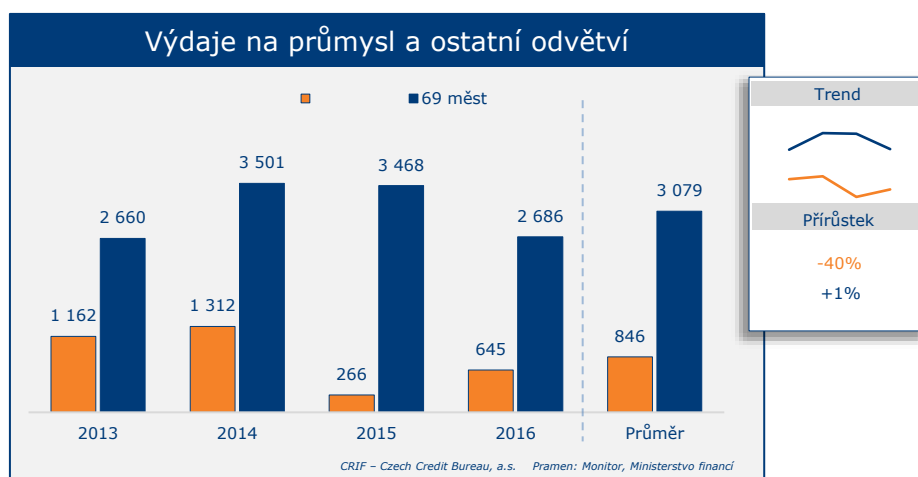
Výdaje na veřejný pořádek Města byly v průměru vyšší než u srovnatelných měst. Dosáhly částky 1 123 Kč na obyvatele, a to je o 318 Kč více než u srovnatelných měst.

Graf 27: Výdaje na veřejný pořádek v Kč na obyvatele

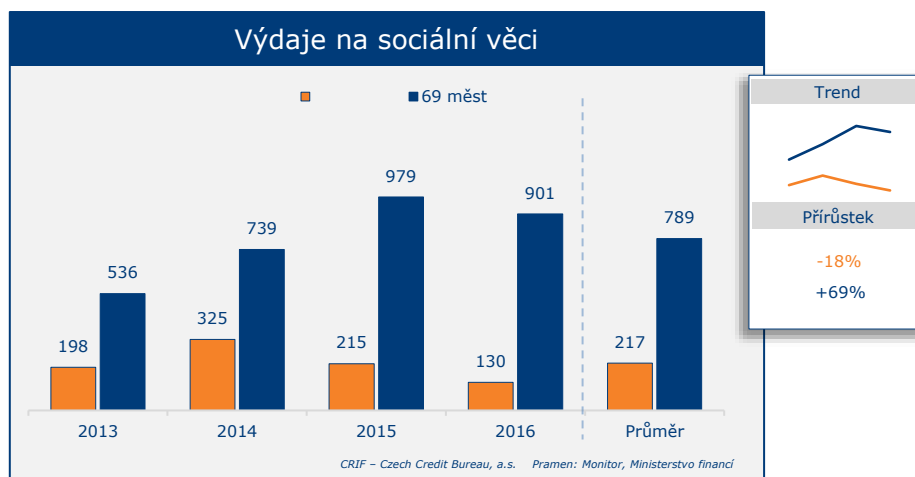
Na požární ochranu připadlo ve Městě v průměru 0,4 %, ve srovnatelných městech to bylo 19 %. Takže naprostá většina výdajů v této oblasti směřovala na bezpečnost.

Velký rozdíl nalezneme u výdajů na průmyslová a ostatní odvětví. Částka Města 846 Kč na obyvatele byla třetinová oproti srovnatelným městům. Většina výdajů Města šla na pozemní komunikace a na silniční dopravu. Na vodní hospodářství připadla jen malá část výdajů této skupiny.

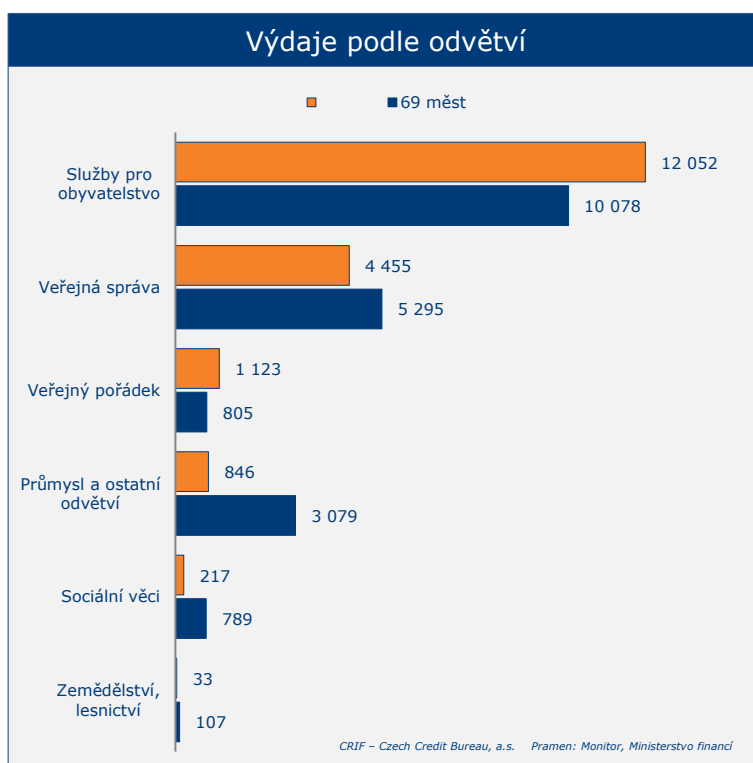

Graf 28: Výdaje na průmysl a ostatní odvětví v Kč na obyvatele

Také výdaje Města na sociální věci činily v přepočtu na obyvatele necelou třetinu výdajů srovnatelných měst. Ve Městě připadlo na tuto oblast 217 Kč na obyvatele. Podíl výdajů na sociální věci na celkových výdajích byl poměrně malý, jak ve Městě, tak i ve srovnatelných městech. Role zemědělství byla ještě menší.

Graf 30: Výdaje na sociální věci v Kč na obyvatele

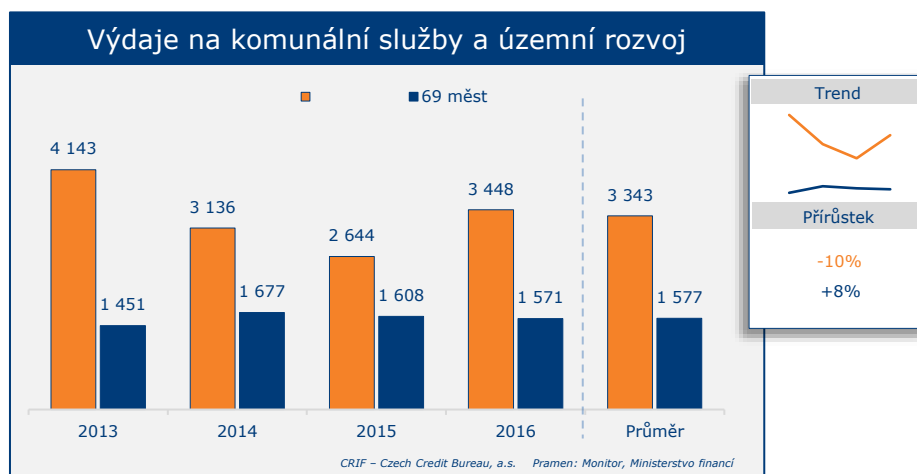
Graf 29: Výdaje podle odvětví v Kč na obyvatele, průměr 2010 - 2016

6.1.1. Služby pro obyvatelstvo

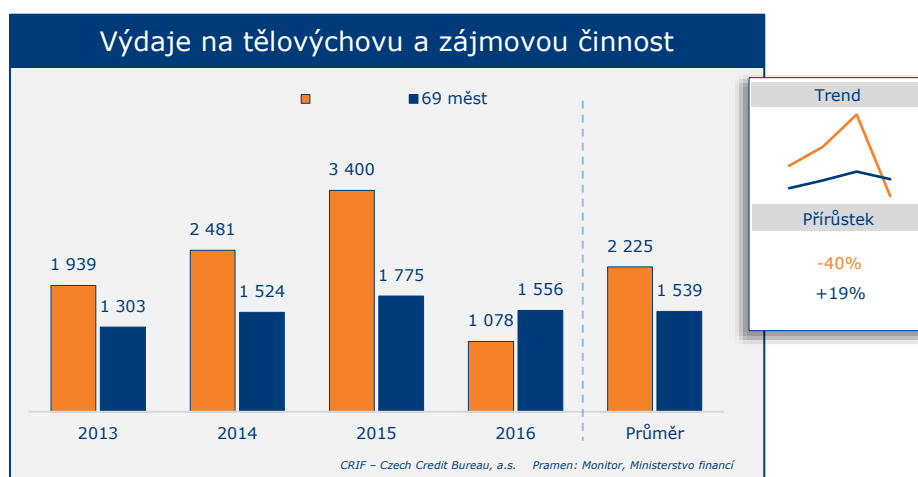
Graf 31: Struktura výdajů na služby pro obyvatelstvo, průměr 2013 - 2016

Výdaje na služby pro obyvatelstvo hrály v celkových výdajích významnou roli. Ve Městě měly v jejich rámci nejvyšší váhu výdaje na komunální služby. Ty tvořily v průměru 28 % celkových výdajů, zatímco ve srovnatelných městech to bylo 16 %. Tato oblast se týká například výdajů na veřejné osvětlení, na územní plánování a rozvoj a také na pohřebnictví. V přepočtu na obyvatele a v průměru za dané období vykazovalo Město oproti srovnatelným městům na komunální služby více než dvojnásobné výdaje.

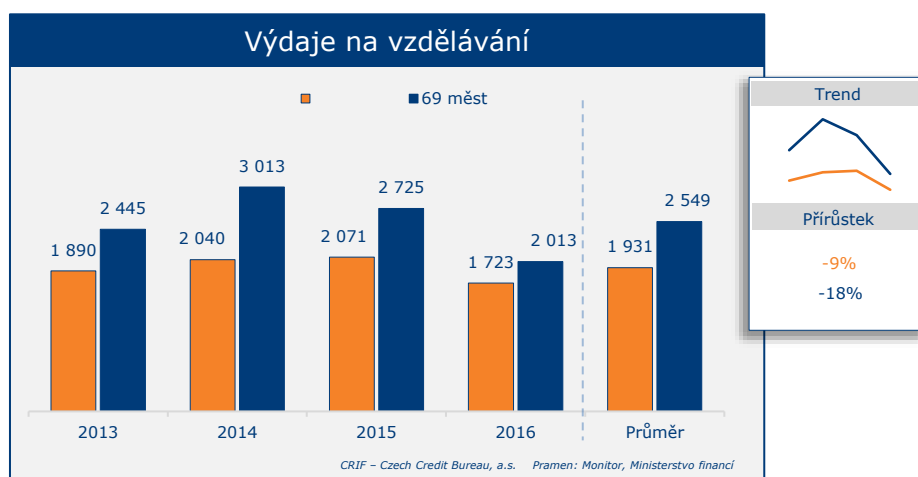
Graf 32: Výdaje na komunální služby a územní rozvoj v Kč na obyvatele

V pořadí druhá nejvyšší položka se týkala výdajů na tělovýchovu a zájmovou činnost. Rovněž zde byl podíl Města vyšší než u srovnatelných měst. Patří sem zejména výdaje na sportovní zařízení v majetku obce, ostatní tělovýchovná činnost, využití volného času mládeže.

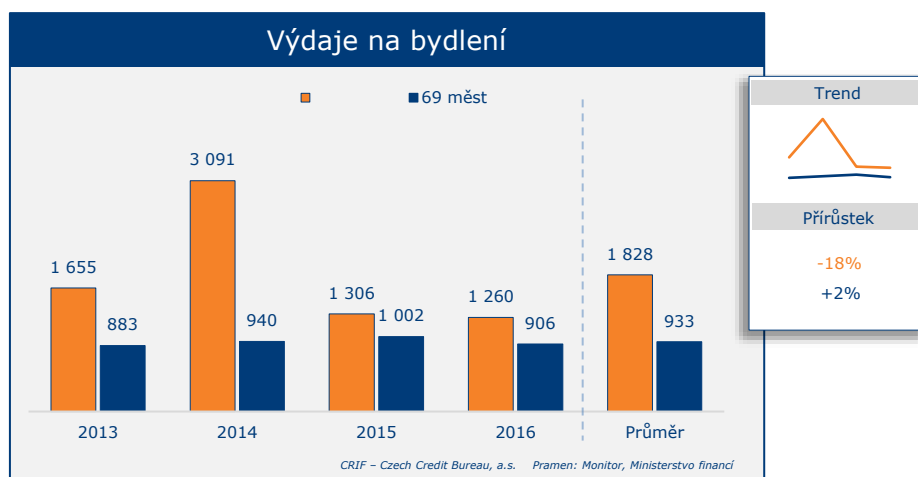
Graf 33: Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost v Kč na obyvatele

Oblast vzdělávání tvořila 25 % výdajů ve srovnatelných městech, avšak pouze 16 % ve Městě. Zahrnuje výdaje spojené s činností základních a mateřských škol, případně uměleckých škol, s provozováním školní jídelny, s poradenstvím ve školství.

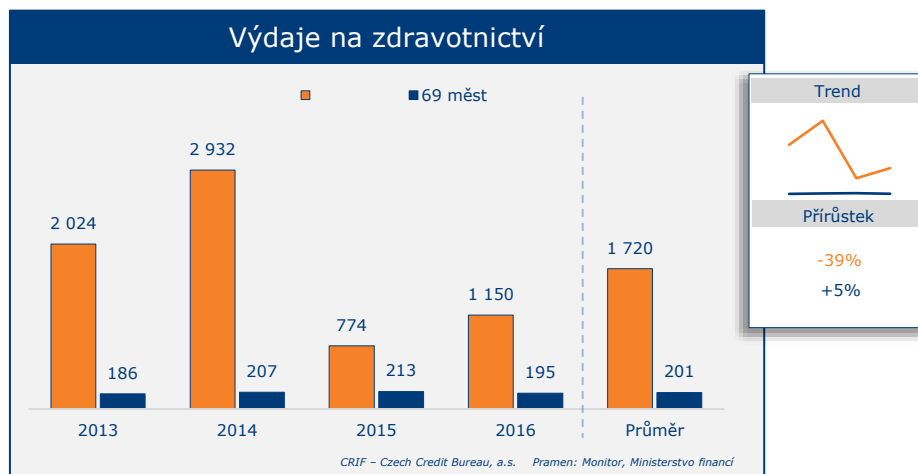
Graf 34: Výdaje na vzdělávání v Kč na obyvatele

Výdaje spojené s bytovým a nebytovým hospodářstvím se na celkových výdajích Města podílely v průměru 15 %, a to je o čtyři procentní body více než ve srovnatelných městech.

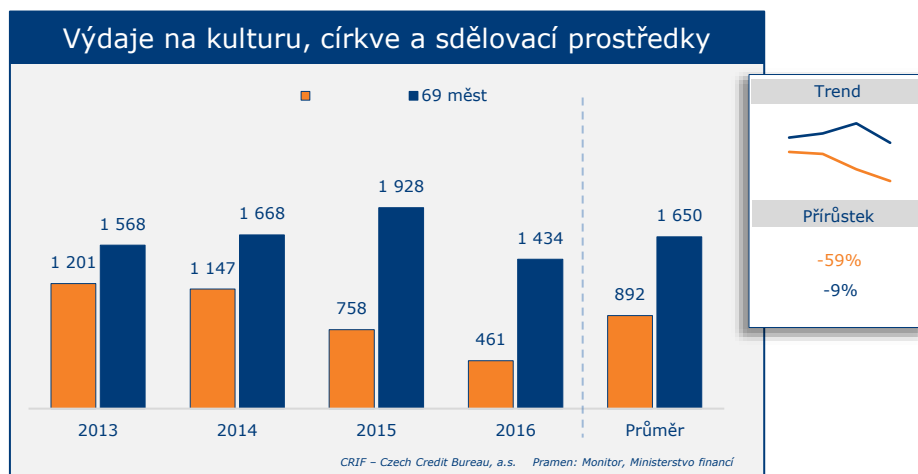
Graf 35: Výdaje na bydlení v Kč na obyvatele

Podíl výdajů na zdravotnictví ve Městě je několikanásobně vyšší než ve srovnatelných městech, což je podmíněno také nízkou úrovní výdajů v ostatních městech. Většina z těchto výdajů směřovala na ústavní péči.

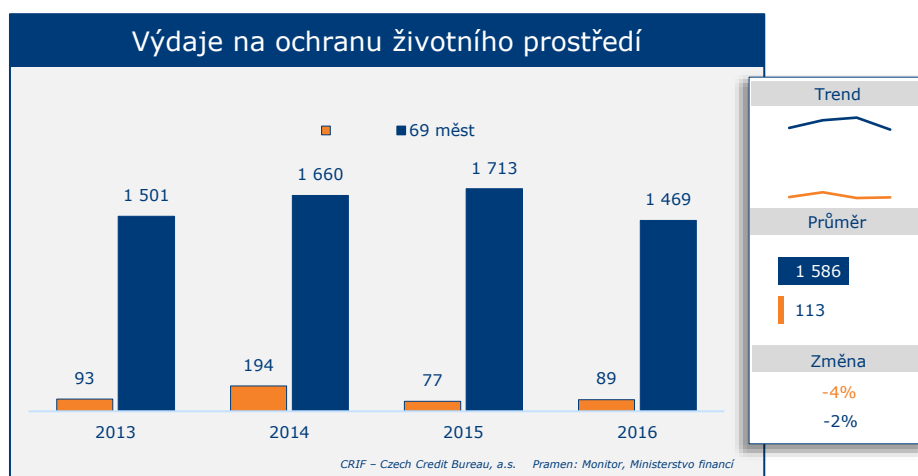
Graf 36: Výdaje na zdravotnictví v Kč na obyvatele

Do výdajů na kulturu, církve a sdělovací prostředky patří zejména výdaje na knihovny, výstavy, muzea, galerie, kina, dále na ochranu památek a kulturního dědictví. Jejich podíl byl ve Městě zhruba na poloviční úrovni oproti srovnatelným městům.

Graf 37: Výdaje na kulturu, církve a sdělovací prostředky v Kč na obyvatele

Nejmenší díl v rozpočtu Města a zároveň nejvyšší rozdíl oproti ostatním srovnávaným městům však vykázaly výdaje na ochranu životního prostředí. Řadí se sem zejména výdaje sběr a svoz komunálních odpadů a rovněž na ochranu přírody a krajiny. Této oblasti věnovalo Město oproti srovnatelným čtrnáctkrát méně, resp. 7 % jejich částky. Důvodem může být odlišný způsob při nakládání s odpady. Podíl výdajů na nakládání s odpady dosahoval v průměru ve Městě 14 % výdajů na ochranu životního prostředí, ve srovnatelných městech činil necelých 60 %.

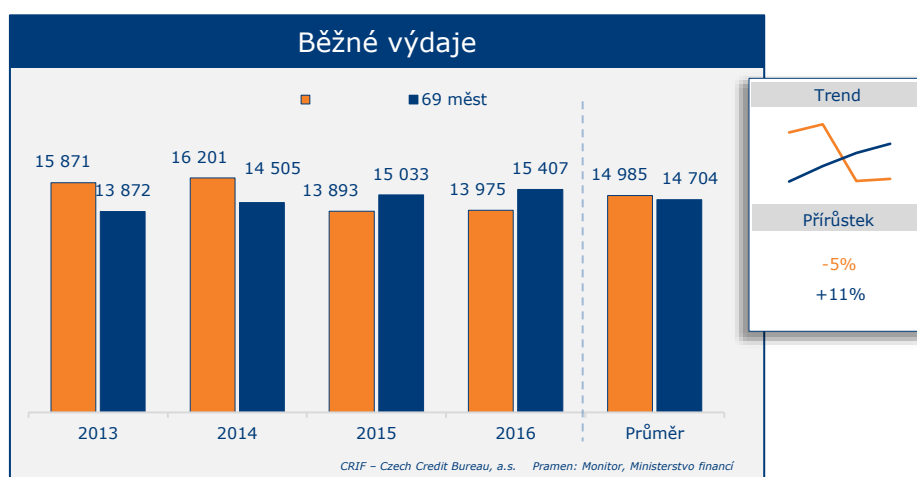

Graf 38: Výdaje na ochranu životního prostředí v Kč na obyvatele

6.2. Běžné výdaje

Běžné výdaje obvykle představují pravidelně se opakující výdaje na provoz a jejich výše je tudíž v čase stabilnější než výše výdajů kapitálových. Běžné výdaje tvořily, jako ve většině měst, většinu celkových výdajů. V průměru to bylo 81 % ve Městě a 73% ve srovnatelných městech.

V průměru se výše běžných výdajů Města významně nelišila od srovnatelných měst. Částka 14 985 Kč na obyvatele byla vyšší pouze o 281 Kč. Zatímco v prvních dvou letech daného období byly běžné výdaje srovnatelných měst nižší, v závěrečných dvou letech tomu bylo naopak.

Graf 39: Běžné výdaje v Kč na obyvatele

Nejvyšší díl běžných výdajů Města připadl na neinvestiční transfery příspěvkovým organizacím. Ty tvořily v průměru 30 % běžných výdajů, zatímco ve srovnatelných městech to bylo o deset procentních bodů méně. Podíl výdajů na platy zaměstnanců byl v obou případech shodný, a to v průměru 19 %. Výdaje na opravy a údržbu zajišťované externisty byly ve Městě v průměru vyšší, ale „zasloužily se“ o to první dva roky. V posledním roce byl jejich podíl víceméně shodný.

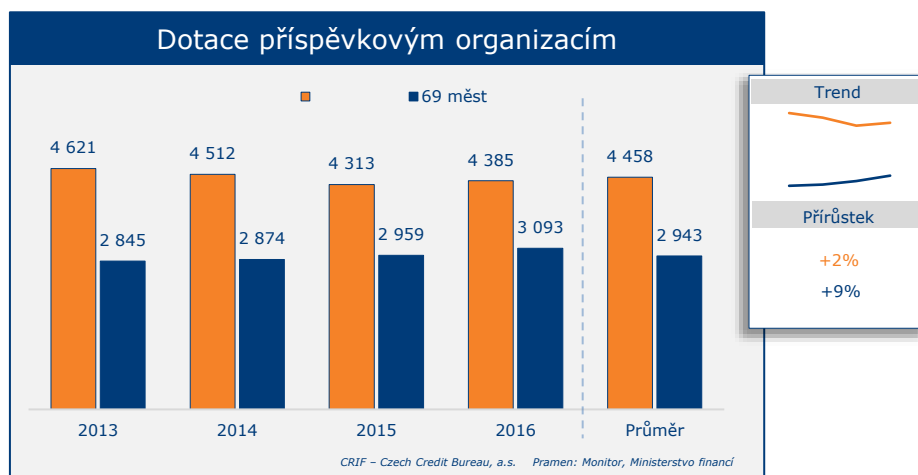
Oproti srovnatelným městům vykázalo Město zhruba poloviční podíl výdajů na nákup služeb. Do této výdajové položky patří výdaje spojené např. s poradenstvím a právními službami, nájemné, platby za služby peněžních ústavů.

Naopak, neinvestiční dotace podnikatelským subjektům vykázaly ve Městě trojnásobný podíl oproti srovnatelným městům. A to i přesto, že v roce 2016 došlo ve Městě k jejich výraznému poklesu. Téměř shodný podíl ve Městě a ve srovnatelných městech měly výdaje na vodu, paliva a energii a také dotace neziskovým organizacím.

Město	2013	2014	2015	2016	průměr
dotace přísp.org.	29%	28%	31%	31%	30%
platy	18%	17%	20%	21%	19%
opravy, údržba	18%	19%	9%	11%	14%
nákup služeb	8%	9%	8%	9%	9%
dotace podnikatelům	7%	7%	6%	2%	6%
voda, paliva, energie	5%	4%	5%	5%	5%
dotace NO	3%	3%	3%	4%	3%
69 měst	2013	2014	2015	2016	průměr
dotace přísp.org.	21%	20%	20%	20%	20%
platy	19%	19%	19%	20%	19%
opravy, údržba	10%	10%	9%	10%	10%
nákup služeb	20%	20%	19%	19%	20%
dotace podnikatelům	2%	2%	2%	2%	2%
voda, paliva, energie	4%	4%	4%	3%	4%
dotace NO	3%	3%	3%	3%	3%

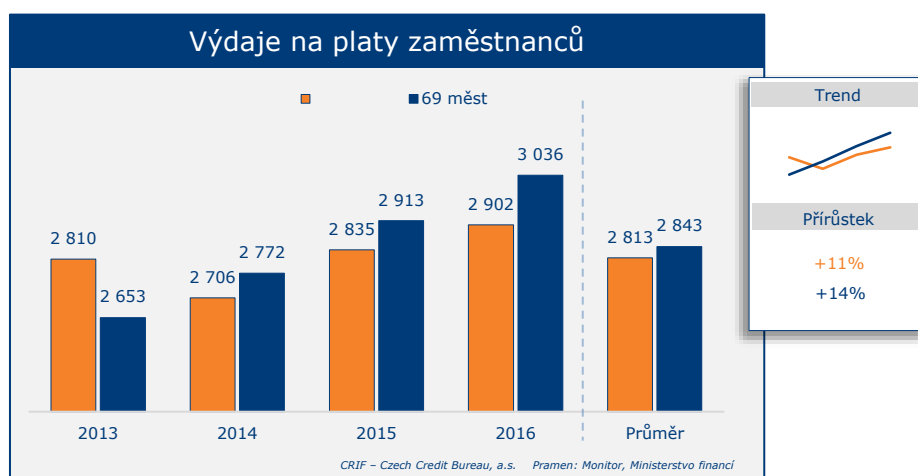
Tabulka 1: Struktura běžných výdajů podle vybraných položek

Dotace příspěvkovým organizacím jsou položkou s nejvyšší hodnotou v běžných výdajích Města. V přepočtu na obyvatele vydalo Město na tento účel v průměru 4 458 Kč, což je podstatně více než srovnatelná města. Zatímco ve Městě byl objem těchto výdajů vyšší v prvních dvou letech než v posledních dvou, u srovnatelných měst tomu bylo naopak.

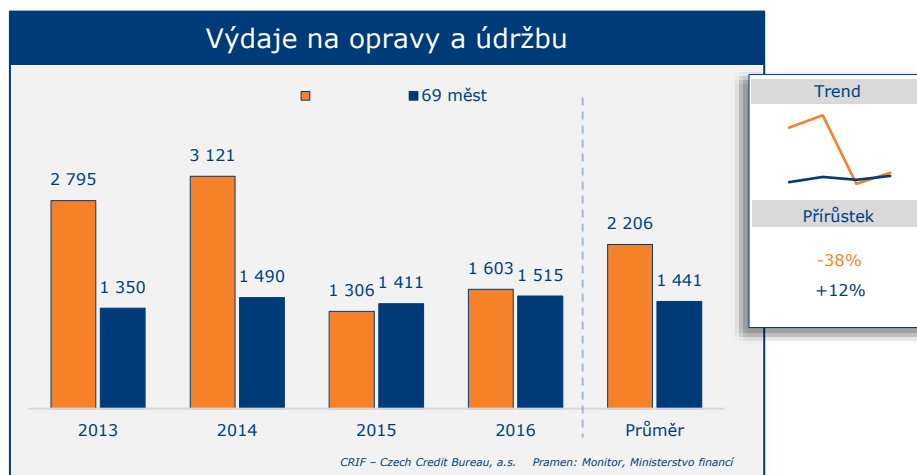
Graf 40: Dotace příspěvkovým organizacím v Kč na obyvatele

Druhou nejvýznamnější položkou v rozpočtu běžných výdajů Města byly výdaje na platy zaměstnanců. V průměru stály rozpočet Města 2 813 Kč na obyvatele, což je obdobná hodnota, kterou vykázala srovnatelná města. Zatímco ve srovnatelných městech tyto výdaje v posledních čtyřech letech rostly, ve Městě se v roce 2014 snížily a rostly až poté. S výjimkou roku 2013 byly tyto výdaje vždy nižší než ve srovnatelných městech.

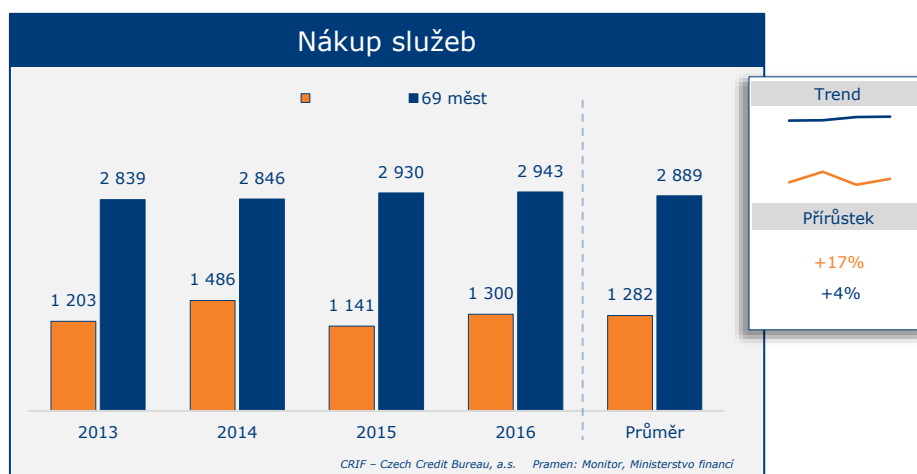
Graf 41: Výdaje na platy zaměstnanců v Kč na obyvatele

Třetí položkou běžných výdajů s největší vahou byly výdaje spojené s externě zajišťovanými opravami a údržbou. V průměru za ně Město vydalo 2 206 Kč na obyvatele, a to je o 764 Kč více než srovnatelná města. Převahu získalo Město kvůli vysokým výdajům v letech 2013 a 2014, v navazujících dvou letech se jeho výdaje příliš nelišily od srovnatelných měst.

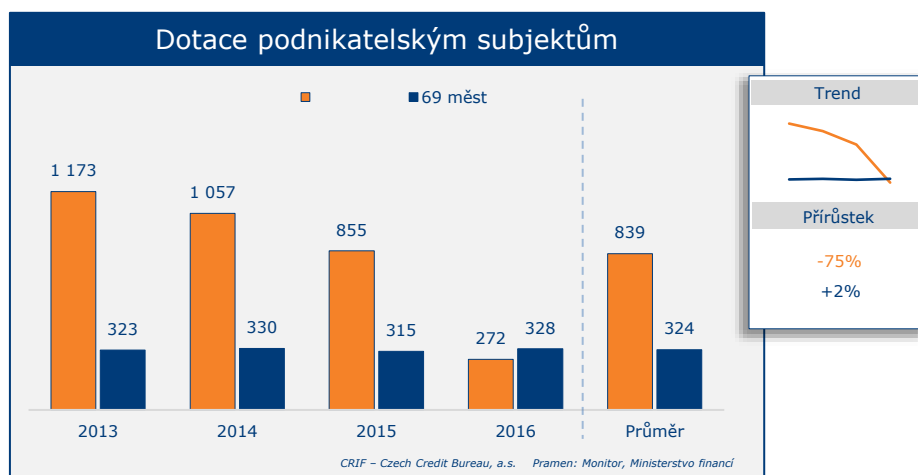
Graf 42: Výdaje na opravy a údržbu v Kč na obyvatele

V přepočtu na obyvatele vydalo Město v průměru na nákup služeb 1 282 Kč, což je méně než polovina částky srovnatelných měst. Byly nižší v každém z posledních čtyř let. Nejvyšší byly v roce 2014. Do této výdajové položky patří např. poradenství a právní služby, nájemné, služby peněžních ústavů.

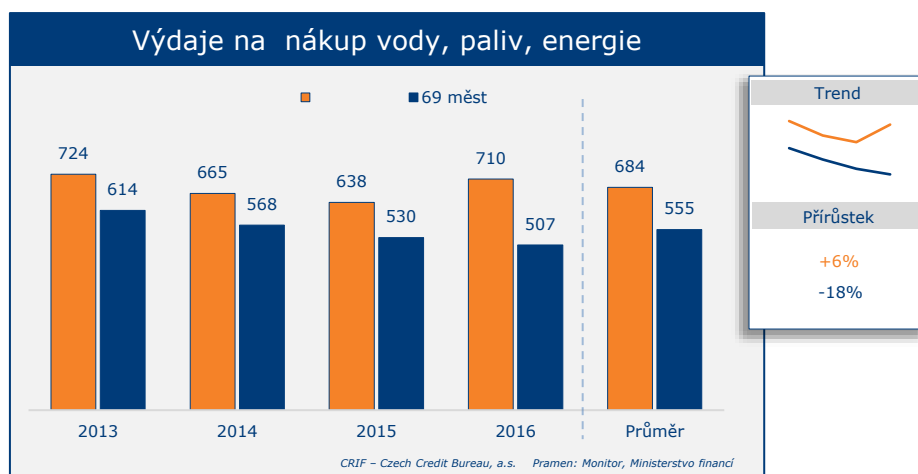
Graf 43: Nákup služeb v Kč na obyvatele

Na neinvestičních dotacích podnikatelským subjektům vyplatilo Město v průměru ročně 839 Kč v přepočtu na obyvatele, což je více než dvakrát tolik oproti srovnatelným městům. Vývoj těchto výdajů měl ve Městě v posledních čtyřech letech klesající trend. K prudkému snížení až pod hranici výdajů srovnatelných měst došlo v roce 2016.

Graf 44: Dotace podnikatelským subjektům v Kč na obyvatele

Za zásobování vodou, palivy a energií zaplatilo Město v každém z posledních čtyř let v přepočtu na obyvatele více než srovnatelná města. Zatímco ve srovnatelných městech tyto výdaje klesaly, ve Městě došlo v roce 2016 k jejich navýšení, i když pod úroveň výchozího roku.

Graf 45: Výdaje na nákup vody, paliv, energie v Kč na obyvatele

Rovněž u neinvestičních dotací neziskovým organizacím byly výdaje Města v přepočtu na obyvatele nižší než ve srovnatelných městech. Rozdíl byl nejvyšší v roce 2015. V následujícím roce se sice poměrně rychle zvýšily, úrovně srovnatelných měst však nedosáhly.

6.3. Běžný rozpočet

Rozpočet obce lze rozdělit na běžný a kapitálový. Běžný rozpočet se skládá z daňových a nedaňových příjmů a z neinvestičních dotací na jedné straně a z běžných výdajů na straně druhé. Saldo běžného rozpočtu by mělo být, na rozdíl od kapitálového rozpočtu, vždy kladné. Je to jedna z výrazných charakteristik zdravého hospodaření. Příjmy kapitálového rozpočtu tvoří výnosy z prodeje majetku a investiční dotace. Saldo kapitálového rozpočtu je rozdílem mezi jeho příjmy a kapitálovými výdaji.

Saldo běžného rozpočtu Města bylo v každém z posledních roků kladné, stejně jako v případě srovnatelných měst. Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech dosahoval v průměru 20 % běžných příjmů ve Městě a 22 % ve srovnatelných městech. Město tak v daném období ušetřilo pětinu běžných výdajů, což je 258 milionů Kč, které mohlo věnovat na investice nebo zvýšení úspor.

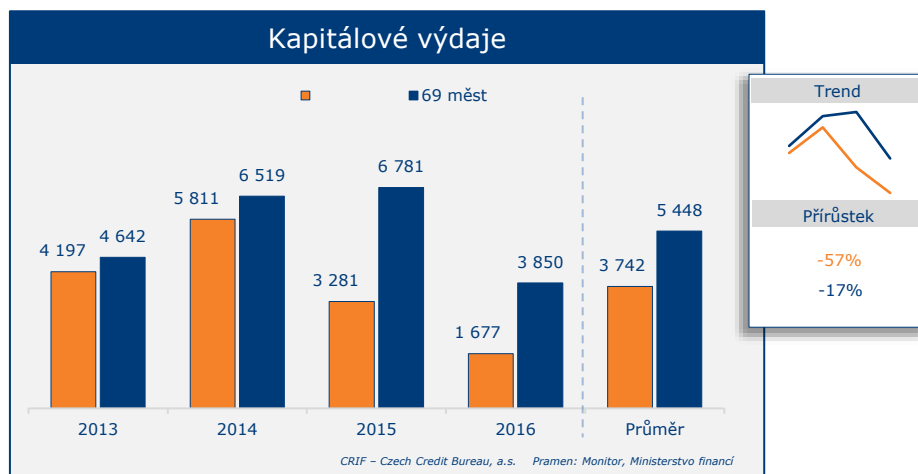
6.4. Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje přispívají zejména k modernizaci a rozšiřování infrastruktury města. Relace běžných a kapitálových výdajů zhruba odráží proporcí, v jaké město věnuje peníze na provoz a v jaké na další rozvoj. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích dosahoval ve Městě nižších hodnot než ve srovnatelných městech, a to v každém z posledních čtyř let. V průměru to bylo 19 % ve Městě a 27 % ve srovnatelných městech. V roce 2016 vykázala srovnatelná města ve srovnání s Městem téměř dvojnásobný podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích.

Kapitálové výdaje lze financovat nejen investičními dotacemi, ale také výnosy z prodeje městského majetku, přebytkem rozpočtu, úsporami z minulosti. V období let 2013 až 2016 vynaložilo Město na kapitálové výdaje částku 247,7 milionů Kč. Na této částce se investiční dotace podílely 34 %, ve srovnatelných městech dosáhl jejich podíl 33 %.

Město v tomto období získalo za prodej majetku 29 milionů Kč. Podíl příjmů z prodeje majetku na kapitálových výdajích dosáhl 12 %, což je stejný podíl jako ve srovnatelných městech. Investiční dotace a prodej majetku se tak na kapitálových výdajích podílely v průměru v obou případech shodně 45 %.

Kapitálové výdaje Města dosáhly v průměru za jeden rok na obyvatele 3 742 Kč, což je méně než vykázala srovnatelná města. Nižší byly v přepočtu na obyvatele i jeho kapitálové příjmy a investiční dotace.

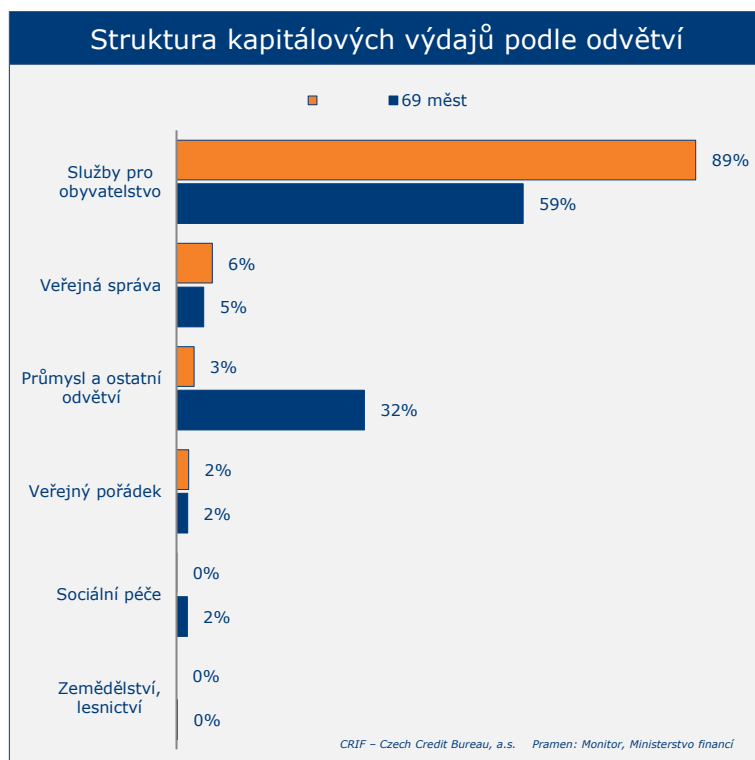

Graf 46: Kapitálové výdaje v Kč na obyvatele

Kapitálové výdaje zahrnují zejména pořízení budov a staveb, nákup pozemků a strojů a investiční dotace příspěvkovým organizacím a podnikatelským subjektům. Ve Městě směřovalo 91 % kapitálových výdajů do pořízení budov a staveb. Ve srovnatelných městech šlo do tohoto druhu dlouhodobého hmotného majetku 84 % kapitálových výdajů.

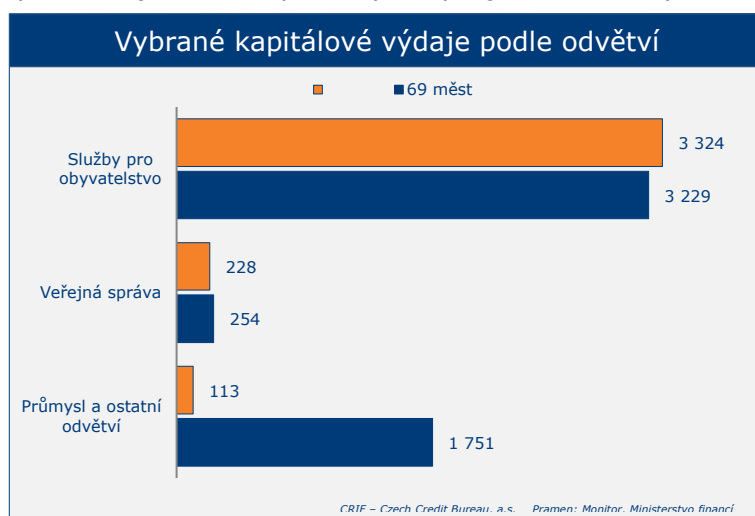
Investiční dotace příspěvkovým organizacím se na kapitálových výdajích podílely ve Městě i ve srovnatelných městech shodně 1 %. Ve srovnatelných městech hrály významnější roli ještě investiční dotace podnikatelským subjektům, které ve Městě s výjimkou roku 2013 prakticky absentují.

Z odvětvového hlediska směřovalo celých 89 % kapitálových výdajů Města do služeb pro obyvatelstvo. Ve srovnatelných městech to bylo podstatně méně. Ve všech ostatních odvětvích podle rozpočtové skladby vykázalo Město nižší podíl kapitálových výdajů oproti srovnatelným městům, výjimkou byly ještě výdaje na veřejnou správu.

Graf 47: Struktura kapitálových výdajů podle odvětví, průměr 2010 - 2016

Přestože ve Městě byl podíl kapitálových výdajů do služeb pro obyvatelstvo na celkových kapitálových výdajích vyšší než ve srovnatelných městech, v přepočtu na obyvatele dosahovaly srovnatelných hodnot. Ve Městě byly vyšší pouze o necelých 100 Kč. Ani v kapitálových výdajích na veřejnou správu nebyly v přepočtu na obyvatele výrazné rozdíly. Zato kapitálové výdaje na průmyslová a ostatní odvětví se značně lišila. Město vykázalo v průměru jen 6 % kapitálových výdajů srovnatelných měst do této oblasti.

Graf 48: Vybrané kapitálové výdaje podle odvětví v Kč na obyvatele, průměr 2010 - 2016

Kapitálovým výdajům do služeb pro obyvatelstvo vévodí výdaje na zdravotnictví. Na celkových kapitálových výdajích této skupiny se podílely více než dvěma pětinami. Ve srovnatelných městech měly zanedbatelný podíl. Kapitálovým výdajům srovnatelných měst dominovaly zase s necelými 30 % výdaje na vzdělávání.

Rozdílná struktura kapitálových výdajů se promítla i do rozdílných částek na obyvatele. Město mělo podstatně vyšší kapitálové výdaje na obyvatele v oblasti zdravotnictví. Mnohem menší rozdíly nalezneme pak u výdajů na tělovýchovu. Výdaje na komunální služby a bydlení jsou srovnatelné. Velkou převahu měly kapitálové výdaje srovnatelných měst do vzdělávání, kultury a životního prostředí.

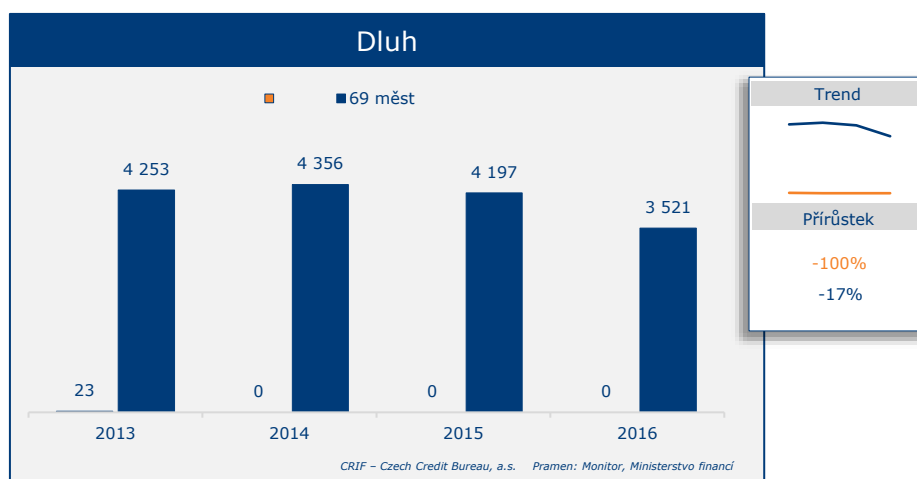
Graf 49: Kapitálové výdaje do služeb pro obyvatelstvo v Kč na obyvatele, průměr 2010 - 2016

7. FINANČNÍ UKAZATELE

7.1. Dluh

Dluh obcí pro potřeby této analýzy počítáme v souladu s metodikou Ministerstva financí. Skládá se především z dlouhodobých bankovních úvěrů a návratných finančních výpomocí. Kromě komunálních obligací se sem dále řadí i krátkodobé bankovní úvěry, závazky z ručení, směnky a ostatní dlouhodobé závazky.

Město nemělo v posledních třech letech žádný dluh. Naproti tomu dluh srovnatelných měst v přepočtu na obyvatele dosáhl v roce 2016 výše 3 521 Kč.

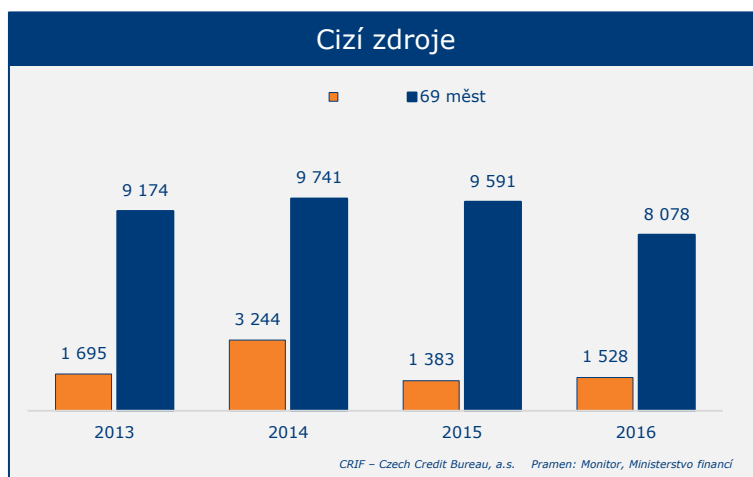

Graf 50: Dluh v Kč na obyvatele

7.2. Cizí zdroje

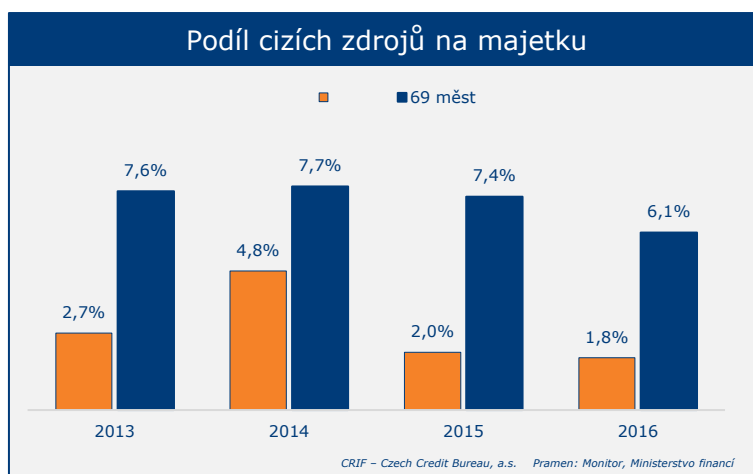
Cizí zdroje jsou širším pojmem než dluh. Kromě položek, které vcházejí do dluhu, sem patří ještě např. dlouhodobé zálohy na přijaté transfery, závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, vůči zdravotnímu pojištění a sociálnímu zabezpečení. Posledně tři jmenované položky souvisejí se způsobem výplat mezd a odvodů a vyskytují se tudíž ve struktuře cizích zdrojů prakticky každé obce.

V roce 2016 dosáhl objem cizích zdrojů Města v přepočtu na obyvatele výše 1 528 Kč, což je necelá pětina částky srovnatelných měst. Objem cizích zdrojů Města byl v roce 2016 nižší než ve výchozím roce. To samé platí i pro srovnatelná města. Nejvyšší hodnoty v daném období vykázal objem cizích zdrojů v roce 2014, a to jak ve Městě, tak i ve srovnatelných městech.

Graf 51: Cizí zdroje v Kč na obyvatele

Jedním z ukazatelů, které sleduje Ministerstvo financí v rámci monitorovaných ukazatelů, je podíl cizích zdrojů na celkových aktivech. Limit je 25 %. Ten nepřekročilo ani Město, ani srovnatelná města. V roce 2016 byl podíl cizích zdrojů na celkových aktivech ve Městě 1,8 %. Byl to nejnižší podíl za poslední čtyři roky. Podíl srovnatelných měst byl více než třikrát vyšší.

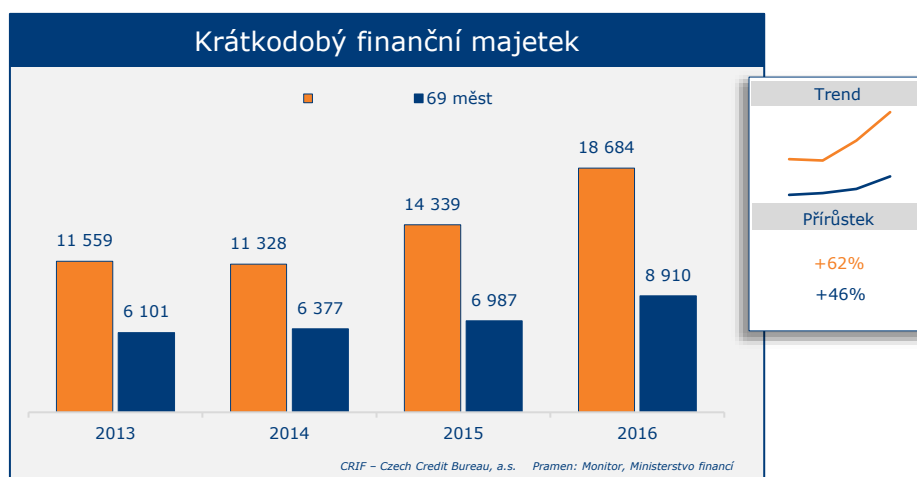

Graf 52: Podíl cizích zdrojů na majetku

7.3. Krátkodobý finanční majetek

Opačnou relaci mezi Městem a srovnatelnými městy nalezneme u krátkodobého finančního majetku. Ten se skládá z peněz na základním běžném účtu, na běžném účtu fondů a na jiných běžných účtech. Představuje likvidní prostředky, které lze použít na okamžitou úhradu dluhu, pokud by to z nějakého důvodu bylo nutné.

Koncem roku 2016 vykázalo Město objem krátkodobého finančního majetku v přepočtu na obyvatele ve výši 18 684 Kč. Je to téměř dvojnásobná hodnota oproti srovnatelným městům. Objem krátkodobého finančního majetku rostl v každém z posledních čtyř let. Mezi rokem 2013 a 2016 se jeho objem zvýšil o 74 %, ve srovnatelných městech to bylo o 46 %. Nejvyšší růst vykázal v obou případech v roce 2016.

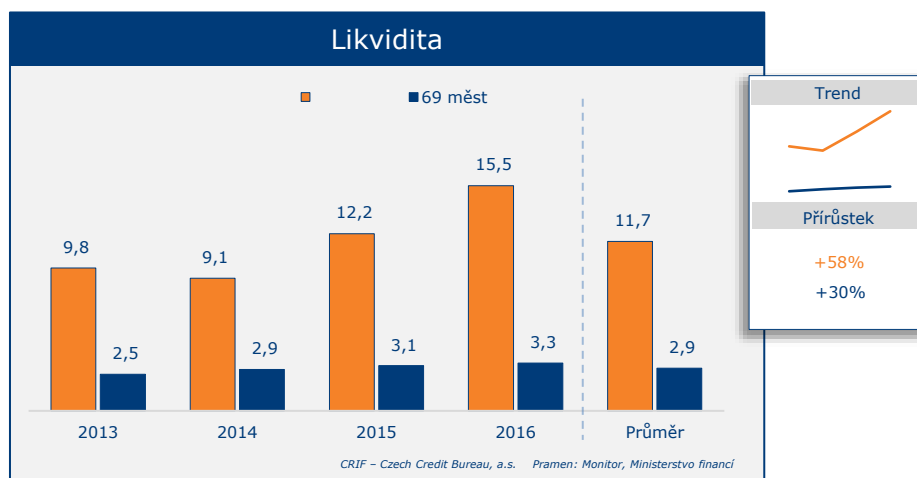
Graf 53: Krátkodobý finanční majetek v Kč na obyvatele

7.4. Likvidita

K důležitým faktorům pro hodnocení udržitelného rozvoje města patří, kromě již zmíněného podílu cizích zdrojů na majetku města, likvidita. Tento ukazatel charakterizuje schopnost obce hradit své krátkodobé závazky včas a řádně a udržovat tak krátkodobou finanční rovnováhu. Je také jedním z ukazatelů, které Ministerstvo financí monitoruje.

I zde, podobně jako u cizích zdrojů, platí, že optimální není ani příliš vysoká, ale ani příliš nízká úroveň likvidity. Příliš nízká likvidita (obvykle menší než 1) signalizuje riziko opožděné úhrady krátkodobých závazků. Příliš vysoká hodnota likvidity naznačuje, že její řízení není silnou stránkou města, resp. že příliš mnoho peněz leží „ladem“.

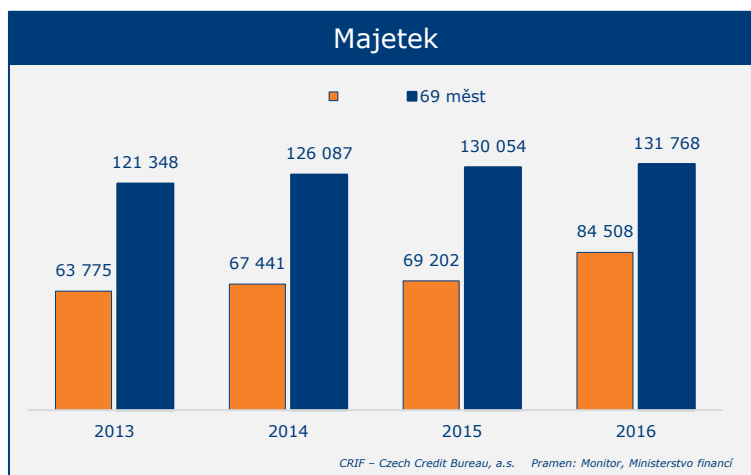
Likvidita Města byla v posledních čtyřech letech vždy vyšší než ve srovnatelných městech. V roce 2016 dosáhla výše 15,5, což se obvykle považuje za poměrně vysokou úroveň. Ve srovnatelných městech to bylo podstatně méně.

Graf 54: Likvidita

7.5. Majetek

Majetek Města, vyjádřený jako hodnota celkových aktiv, byl v přepočtu na obyvatele nižší než ve srovnatelných městech. Rozdíly se postupně snižovaly, protože objem majetku Města se mezi rokem 2013 a 2016 zvýšil o 43 %, zatímco ve srovnatelných městech pouze o 8 %.

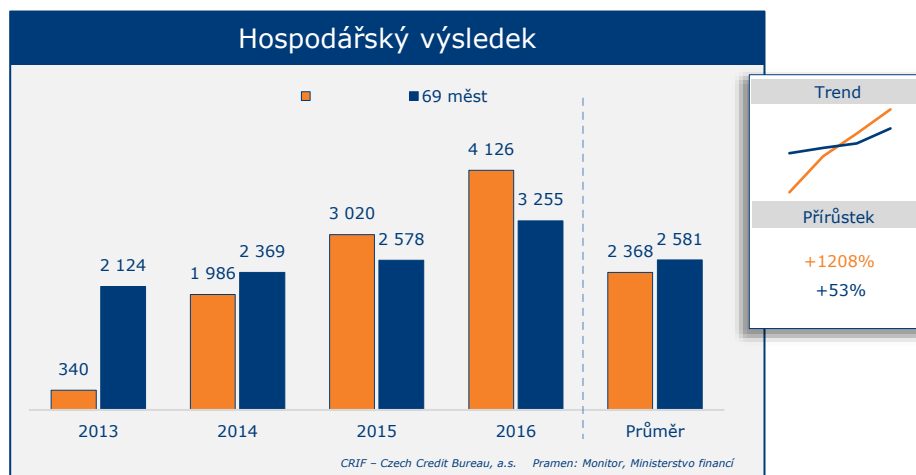

Graf 55: Majetek v Kč na obyvatele

7.6. Hospodářský výsledek

Zatímco rozpočet poskytuje finanční pohled na fungování města, hospodářský výsledek přináší ekonomický pohled. Ve srovnání s příjmy a výdaji rozpočtu bere v potaz například odpisy, tvorbu opravných prostředků a změnu stavu zásob. Na rozdíl od rozpočtových položek podává také informace o využití majetku a o efektivitě hospodaření obce.

V průměru vykazalo Město nižší hospodářský výsledek v přepočtu na obyvatele než srovnatelná města. Nižší průměrnou hodnotu negativně ovlivnila velmi nízká hodnota hospodářského výsledku Města ve výchozím roce, pozitivní vliv měly výsledky za poslední dva roky.

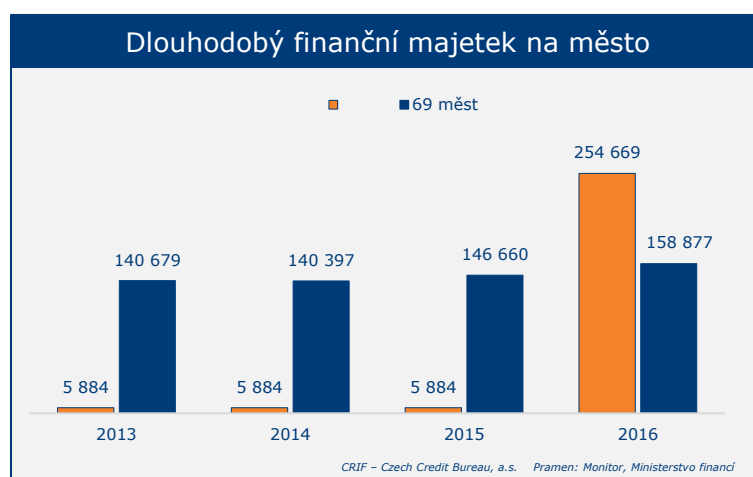

Graf 56: Hospodářský výsledek v Kč na obyvatele

7.7. Finanční investice

Finanční investice neboli dlouhodobý finanční majetek obecně tvoří majetkové účasti v osobách s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, případně dluhové cenné papíry a ostatní dlouhodobý finanční majetek.

V prvních třech letech analyzovaného období vykazovalo Město přepočtu na obyvatele mnohem nižší objem finančních investic než srovnatelná města. Rok 2016 však přinesl zásadní změnu. Mezi rokem 2015 a 2016 se objem finančních investic ve Městě enormně zvýšil a vysoko přesáhl jejich hodnotu ve srovnatelných městech.

Graf 57: Dlouhodobý finanční majetek na město v tis. Kč

8. PŘÍLOHY

8.1. iRatingový Certifikát za rok 2016

Certifikát číslo: CZ160218010171

iRating
powered by Cribis

CRIF – Czech Credit Bureau, a. s.

CERTIFIKÁT

Město
IČO:

ratingové hodnocení

A

Bez rizika

Datum vystavení: 31. října 2017

Ing. Pavel Finger, MBA
člen představenstva společnosti
CRIF – Czech Credit Bureau, a. s.

8.2. Komentář k iRatingovému hodnocení za rok 2016

Subjekt	Datum výpočtu: 02.05.2016 k 31.12.2015
Ukázka Výsledku hodnocení	IČ:
PTD = 0,066 %	Bez rizika
	A

Komentář

2014	Celkový rozpočet se jeví stabilní
2015	Výdaje provozní části rozpočtu mají dobré pokrytí provozními příjmy
2014	Výdaje provozní části rozpočtu mají dobré pokrytí provozními příjmy
2014/2015	Snížení podílu neinvestičních dotací na provozních příjmech
2015	Nižší podíl neinvestičních dotací na provozních příjmech
2014	Nižší podíl neinvestičních dotací na provozních příjmech
2014/2015	Zvýšení podílu příjmů z prodaného majetku na celkových příjmech
2015	Vysoký celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k celkovým výnosům
2014	Vysoký celkový hospodářský výsledek obce ve vztahu k celkovým výnosům
2015	Nízký podíl dotací k celkovým příjmům
2015	Vysoká výnosnost vlastního jmění
2014	Vysoká výnosnost vlastního jmění
2015	Vyšší celkový hospodářský výsledek obce v přepočtu na obyvatele
2014	Vyšší celkový hospodářský výsledek obce v přepočtu na obyvatele
2014/2015	Zvýšení míry oddlužení bankovních úvěrů
2015	Vysoká míra oddlužování bankovních úvěrů
2014	Vysoká míra oddlužování bankovních úvěrů
2015	Nižší podíl dluhové služby na provozních příjmech
2014	Nižší podíl dluhové služby na provozních příjmech
2015	Vyšší krytí dluhové služby
2014	Vyšší krytí dluhové služby

Hodnocení

Posuzovaná obec (posuzované město) velmi výrazně převyšuje rámec srovnatelných subjektů. Ekonomické ukazatele prokazují vynikající finanční stabilitu. Okolní prostředí a ekonomické podmínky regionu dávají dobré předpoklady dalšího rozvoje.

Únosné zadlužení obce

Maximální objem cizích zdrojů 16 217 tis. Kč

Maximální volná střednědobá úvěrová kapacita k 31.12.2015 12 435 tis. Kč

UKAZATELE STATICKÉ	2013	2014	2015
Podíl celkových příjmů k celkovým výdajům v %	77,80	222,19	150,27
Podíl provozních příjmů k provozním výdajům v %	211,74	216,09	191,43
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	1,75	0,93	0,66
Podíl příjmů z prodeje majetku k celkovým příjmům v %	0,00	0,03	0,15
Podíl HV z hospodářské činnosti k celkovým nákladům HČ v %			
Podíl celkového HV k výnosům v %	136,64	176,14	266,52
Podíl dotací k celkovým příjmům v %	31,49	28,85	1,06
Podíl celkového HV k vlastnímu jmění v %	31,75	36,70	40,96
Podíl finančního majetku k celkovým aktivům v %	3,12	14,65	18,84
Celkový HV v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	49,99	62,65	73,08
Okamžitá likvidita	2,05	42,35	47,38
Běžná likvidita	2,11	42,55	47,48
Doba obratu pohledávek ve dnech	114,00	3,51	7,51
Doba obratu krátkodobých závazků ve dnech	35,73	11,69	19,03
Celková zadluženost v %	2,25	1,87	1,89
Podíl celkového objemu úvěrů k celkovým příjmům v %	0,00	5,89	7,21
Míra oddlužování cizích zdrojů v %	1 376,73	1 927,76	2 131,28
Míra oddlužování bankovních úvěrů v %		2 991,44	3 694,09
Podíl dluhové služby k provozním příjmům v %	0,01	0,36	0,36
Krytí dluhové služby v %	1 378 450,00	69 165,66	75 331,78

UKAZATELE DYNAMICKÉ (VÝVOJ)	2013/2014	2014/2015
Podíl celkových příjmů k celkovým výdajům v %	185,60	-32,40
Podíl provozních příjmů k provozním výdajům v %	2,10	-11,40
Podíl neinvestičních dotací k provozním příjmům v %	-46,70	-29,70
Podíl příjmů z prodeje majetku k celkovým příjmům v %	0,00	491,30
Podíl HV z hospodářské činnosti k celkovým nákladům HČ v %	0,00	0,00
Podíl celkového HV k výnosům v %	28,90	51,30
Podíl dotací k celkovým příjmům v %	-8,40	-96,30
Podíl celkového HV k vlastnímu jmění v %	15,60	11,60
Podíl finančního majetku k celkovým aktivům v %	370,20	28,60
Celkový HV v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč	25,30	16,60
Okamžitá likvidita	1 964,90	11,90
Běžná likvidita	1 915,70	11,60
Doba obratu pohledávek ve dnech	-96,90	114,00
Doba obratu krátkodobých závazků ve dnech	-67,30	62,90
Celková zadluženost v %	-17,10	0,90
Podíl celkového objemu úvěrů k celkovým příjmům v %	0,00	22,50
Míra oddlužování cizích zdrojů v %	40,00	10,60
Míra oddlužování bankovních úvěrů v %	-100,00	23,50
Podíl dluhové služby k provozním příjmům v %	2 374,60	0,00
Krytí dluhové služby v %	-95,00	8,90
Nefinanční ukazatele		2015
Počet obyvatel		1 103
Míra nezaměstnanosti v okresu dle údajů MPSV v %		7,088
Průměrný příjem v kraji v Kč		24 208
Počet podnik. subjektů na 100 ek. aktivních obyvatel v okresu		18,773
Index ekonomického zatížení obce		48,054
Index stáří obce		95,628
Cizí zdroje v přepočtu na 1 obyvatele v tis. Kč		3,429
Informace o výpočtu		
Finanční bonita		A
Nefinanční bonita		b
Výsledný rating		A

8.3. Tabulky

Tabulka 1: Struktura běžných výdajů podle vybraných položek.....	35
--	----

8.4. Grafy

Graf 1: Struktura obyvatel Města podle věku	5
Graf 2: Přirozené a migrační saldo obyvatel Města v roce 2016.....	5
Graf 3: Počet živnostníků na 1 000 obyvatel 15+	6
Graf 4: Počet obchodních společností na 1 000 obyvatel 15+.....	7
Graf 5: iRating obcí v roce 2016, ČR.....	8
Graf 6: iRating obcí v roce 2016, kraj	9
Graf 7: iRating obcí v roce 2016, města 10 000 – 19 999 obyvatel.....	9
Graf 8: Podíl salda rozpočtu na příjmech	12
Graf 9: Celkové příjmy v Kč na obyvatele.....	13
Graf 10: Struktura příjmů	14
Graf 11: Daňové příjmy v Kč na obyvatele	15
Graf 12: Vybrané položky daňových příjmů	16
Graf 13: Daň z nemovitosti v Kč na obyvatele	17
Graf 14: Místní poplatky v Kč na obyvatele.....	18
Graf 15: Příjmy z loterií a VHP v Kč na obyvatele	18
Graf 16: Nedaňové příjmy v Kč na obyvatele	19
Graf 17: Příjmy z pronájmu majetku v Kč na obyvatele	20
Graf 18: Příjmy z vlastní činnosti v Kč na obyvatele.....	20
Graf 19: Struktura dotací	22
Graf 20: Neinvestiční dotace v Kč na obyvatele.....	22
Graf 21: Investiční dotace v Kč na obyvatele	23
Graf 22: Kapitálové příjmy v Kč na obyvatele	24
Graf 23: Celkové výdaje v Kč na obyvatele	25
Graf 24: Struktura celkových výdajů podle odvětví, průměr 2013 - 2016	26
Graf 25: Výdaje na služby pro obyvatelstvo v Kč na obyvatele.....	27
Graf 26: Výdaje na veřejnou správu v Kč na obyvatele	27
Graf 27: Výdaje na veřejný pořádek v Kč na obyvatele	28
Graf 28: Výdaje na průmysl a ostatní odvětví v Kč na obyvatele	28
Graf 30: Výdaje podle odvětví v Kč na obyvatele, průměr 2010 - 2016	29
Graf 29: Výdaje na sociální věci v Kč na obyvatele	29
Graf 31: Struktura výdajů na služby pro obyvatelstvo, průměr 2013 - 2016	30
Graf 32: Výdaje na komunální služby a územní rozvoj v Kč na obyvatele	30
Graf 33: Výdaje na tělovýchovu a zájmovou činnost v Kč na obyvatele	31
Graf 34: Výdaje na vzdělávání v Kč na obyvatele	31
Graf 35: Výdaje na bydlení v Kč na obyvatele.....	32

Graf 36: Výdaje na zdravotnictví v KČ na obyvatele	32
Graf 37: Výdaje na kulturu, církve a sdělovací prostředky v KČ na obyvatele ...	33
Graf 38: Výdaje na ochranu životního prostředí v KČ na obyvatele	33
Graf 39: Běžné výdaje v KČ na obyvatele	34
Graf 40: Dotace příspěvkovým organizacím v KČ na obyvatele	36
Graf 41: Výdaje na platy zaměstnanců v KČ na obyvatele.....	36
Graf 42: Výdaje na opravy a údržbu v KČ na obyvatele	37
Graf 43: Nákup služeb v KČ na obyvatele	37
Graf 44: Dotace podnikatelským subjektům v KČ na obyvatele	38
Graf 45: Výdaje na nákup vody, paliv, energie v KČ na obyvatele.....	38
Graf 46: Kapitálové výdaje v KČ na obyvatele.....	40
Graf 47: Struktura kapitálových výdajů podle odvětví, průměr 2010 - 2016	41
Graf 48: Vybrané kapitálové výdaje podle odvětví v KČ na obyvatele, průměr 2010 - 2016	41
Graf 49: Kapitálové výdaje do služeb pro obyvatelstvo v KČ na obyvatele, průměr 2010 - 2016.....	42
Graf 50: Dluh v KČ na obyvatele	43
Graf 51: Cizí zdroje v KČ na obyvatele	44
Graf 52: Podíl cizích zdrojů na majetku.....	44
Graf 53: Krátkodobý finanční majetek v KČ na obyvatele.....	45
Graf 54: Likvidita	46
Graf 55: Majetek v KČ na obyvatele.....	47
Graf 56: Hospodářský výsledek v KČ na obyvatele.....	48
Graf 57: Dlouhodobý finanční majetek na město v tis. KČ.....	48

8.5. Seznam měst ve velikostní kategorii 10 000 – 19 999 obyvatel

IČO	Název
00253901	Město Aš
00231401	Město Benešov
00233129	Město Beroun
00266230	Město Bílina
00279978	Město Boskovice
00240079	Město Brandýs N.L.-St.Boleslav
00295892	Město Bruntál
00236021	Město Čáslav
00240117	Město Čelákovice
00278653	Město Česká Třebová
00245836	Město Český Krumlov
00253316	Město Domažlice
00277819	Město Dvůr Králové nad Labem
00297852	Město Frenštát pod Radhoštěm
00300063	Město Hlučín
00287172	Město Holešov
00301311	Město Hranice
00248266	Město Humpolec
00259349	Město Chodov
00272728	Město Jaroměř
00302724	Město Jeseník
00271632	Město Jičín
00261904	Město Jirkov
00261912	Město Kadaň
00261939	Město Klášterec nad Ohří
00236977	Město Kralupy nad Vltavou
00266418	Město Krupka
00281964	Město Kuřim
00285030	Město Kyjov
00279102	Město Lanškroun
00276944	Město Litomyšl
00265209	Město Louny
00254061	Město Mariánské Lázně
00237051	Město Mělník
00239453	Město Milovice
00277037	Město Moravská Třebová
00237108	Město Neratovice

IČO	Název
00294900	Město Nové Město Na Moravě
00260771	Město Nový Bor
00239500	Město Nymburk
00254843	Město Ostrov
00284301	Město Otrokovice
00248801	Město Pelhřimov
00239640	Město Poděbrady
00250627	Město Prachatice
00244309	Město Rakovník
00259047	Město Rokycany
00264334	Město Roudnice nad Labem
00304271	Město Rožnov pod Radhoštěm
00261602	Město Rumburk
00275336	Město Rychnov nad Kněžnou
00240702	Město Říčany
00234877	Město Slaný
00256129	Město Sušice
00277444	Město Svitavy
00299529	Město Šternberk
00260231	Město Tachov
00276227	Město Turnov
00291463	Město Uherský Brod
00299634	Město Uničov
00279676	Město Ústí nad Orlicí
00261718	Město Varnsdorf
00295671	Město Velké Meziříčí
00285455	Město Veselí nad Moravou
00232947	Město Vlašim
00278475	Město Vrchlabí
00279773	Město Vysoké Mýto
00303640	Město Zábřeh
00265781	Město Žatec

Skupina CRIF byla založena v roce 1998 v Bologni a patří mezi největší světové provozovatele úvěrových registrů. Ve 22 zemích na 4 kontinentech zaměstnáváme 2 500 pracovníků.

Poskytujeme

- Produkty a služby pro prevenci rizika z obchodního vztahu
- Konzultační a expertní služby

Naší doménou je

- Sběr a integrace obchodních informací
- Analýza dat, hledání souvislostí a interpretace
- Vizualizace a prezentace výsledků

Na Vítězné pláni 1719/4, Nusle
140 00 Praha 4

Tel. +420 277 778 530

Fax +420 277 778 580

Email info.cz@crif.com

www.crif.cz

www.informaceoobcich.cz